

1.

Hlas zněl blahosklonně:

„Zavři oči.“

„Nemám oči!“

„Budeš mít... Teď zavři pusu.“

„Nemám pusu!“

„Ty jsi ale vtipálek. Neboj, brzy to všechno mít budeš... Jsi připravený?“

„Kurýr třicet jedna připraven ke startu... Ale nikde jsem nenašel informaci, proč jsem poslední.“

„Zvědavý vtipálek! Informace pro tebe není podstatná, ale budiž: protože tvůj cíl byl vytvořen jako poslední. Tvůj úkol bude nejsložitější ze všech, protože jsou nejméně rozvinutí... Konec diskuzí, je čas ke startu!“

„Úkol splním, Nultý!“

„Ano, nemůžeš jinak...“

2.

V Edmontonu bylo pozdní odpoledne a Liron Esamel usedl s rodinou k brzké večeři. Než ale odkrojil první sousto, zavibroval mu náramek na předloktí. Podíval se na displej – tohle vzít prostě musí. Omluvně se usmál na ženu a přijal hovor:

„Buď zdrav, Rafaeli. Právě jsem si sedl k večeři. Odkdy se vrháš do práce takhle brzo? Zase přiletěli mimozemšťané?“

„Ahoj, Lirone. O mimozemšťanech nic nevím, ale máme tu něco podezřelého... Věř mi, že dobrovolně bych z postele nevylezl, už taky mám svůj věk!“ Bylo to poprvé, co generál nahlas připustil svá léta. „Vzbudili mě, abych posoudil, zda svolat tvůj tým. Přitom mají ale jen kupu teorií a hromadu podezření. Tak nesvolávám celý tým, stačil bys mi zatím jen ty.“

„To je od tebe hezké, ale chci mít k ruce také Bena. A také bych chtěl povečeřet s rodinou.“

Výčitka velitele mezinárodního Centra mimozemských záležitostí (CMZ), sídlícího v Paříži, nechala klidným.

„Ruben je na dovolené v Berlíně, bude tady dřív než ty. S večeří nemusíte spěchat, volám totiž hned, jak jsem pojal úmysl. Teprve teď budu zařizovat dopravu. Stačí mi, když budeš za dvě hodiny na letišti... Vyhovuje ti to?“

„Ano, to mi bude stačit. Děkuju.“

„Popřej za mě rodině hodně zdraví a dobrou chuť. Rád tě zase uvidím.“

* * *

Ve vládním vozidle, které pro Lirona na letišti přijelo, seděl na zadním sedadle vychrtlý Ben a opět připomínal částečně rozložený skládací metr. Kolena dlouhých nohou, které si přidržoval v zatáčkách rukama, trčela málem do výše předních sedadel. Pozdravil se s Lironem velice vřele a hned reagoval na zkoumavý pohled:

„Ne, nic nevím. Generál se pouze zmínil, že zachytili podivný výron energie a neví si s ním rady.“

„Víš alespoň, kam jedeme?“

„Do výzkumáku,“ odpověděl místo Bena člen ochranky na místě řidiče, „generál už tam je.“

„To je generál asi v pořádné bryndě, když chce, abychom my dva

rozlouskli něco, na co nepřišla tlupa géniů,“ prohlásil ironicky Ben.

„Je mi líto, pane, víc nevím,“ ohradil se mladík lehce rozčileně, protože mu bylo nepříjemné pomyšlení, že si nějaký civil dělá srandu z jeho nadřízeného. A Liron mu přidal další vrásku:

„Byl byste tak hodný a nechal řídit automat? Ne že bych snad pochyboval o vašich řídičských kvalitách, ale on ten problém určitě počká těch pět minut navíc. Takže žádné závodění.“

Tohle byl totiž vojenský speciál, který volant měl. Voják se zatvářil zklamaně, ale pak si uvědomil, kdo tu velí, a přikývl. Po dlouhé sekundě dokonce ze sebe vypravil:

„Ano, pane.“

„Děkuji.“

* * *

Generál je čekal u vchodu do majestátní budovy výzkumného ústavu čehokoliv podezřelého (VÚČEP). Vyjeli do třetího patra a posadili se do malé konferenční místnosti, kde již seděli dva vědci v bílých pláštích.

Liron a Ben se na sebe podívali a bylo jim jasné, že oba vidí totéž a také že to oba stejně pobavilo: ti dva vědci byli souborem protikladů. Jeden byl mladý a drobný, druhý postarší a mohutný. Mladý měl kulatý obličej dále zakulacený brýlemi s kruhovými skly a vlasy až na ramena, obličej starého připomínal žulovou sochu s hodně vysokým čelem. Dalo se očekávat, že také jejich názory budou protikladné.

Generál je představil, a když se usadili, vyzval vědce:

„Tak nám řekněte, co víme. Pěkně od začátku, moji poradci nic neví.“

„Je toho žalostně málo,“ chopil se slova starší a ukázal na obrazovku, zabírající celou užší stěnu. „Zachytili jsme tento signál. Je velmi krátký, měli jsme štěstí, a také velmi složitý. Nepodobá se ničemu, co známe. Ani po třech desítkách hodin netušíme, jak vznikl, čeho je projevem... Archiméde,“ oslovil počítač budovy, „ukáž rozklad signálu na komponenty... Jak vidíte, je to mnoho frekvencí různé amplitudy, ale k rozluštění nám to nepomohlo.“

Podíval se zvědavě na Lirona, toho znal, a pak zkoumavě na Bena, kterého neznal a nevěděl, co od něho očekávat. Ten ho vzápětí šokoval, protože konstatoval:

„Připomíná mi to spektrum amplitudové modulace.“

Do vědce jako když píchne. Lehce zrudl a zvolal:

„To je nesmysl! Myslíte si snad, že tu jsou samí blbci, co neví, jak vypadá amplitudově modulovaný signál?! Šlo v podstatě o impuls – na přenos informací byl příliš krátký! Shodli jsme se jednoznačně na tom, že se jedná o projev fyzikálního jevu, který neznáme. Není to žádný signál od

mimozemšťanů!“

„Klid, pane Lokrane,“ zasáhl Liron zvýšeným hlasem. Vědec ho poslechl především proto, že ho překvapilo, že si Liron pamatuje jeho jméno. Liron se ale hned vrátil k normální hlasitosti:

„Nemá to nic společného s vašimi znalostmi! Máme společný vědecký problém a tím také společný cíl, netahejte do toho nějaké city, pocity či ambice. Mám docela dobrou představu o tom, proč se vás dotklo Benovo prohlášení, ale máme-li spolupracovat, musíte pochopit souvislosti... Sám jste řekl, že nikdo neví, co ten impuls představuje. Poctivě si odpovězte: k čemu je tady váš titul, vaše studium, znalosti a zkušenosti? Rozhodně není pravda, že k ničemu, ale na neznámou věc to nestačí! S tím také souvisí způsob uvažování – studoval jste poctivě a posbíral jste mnoho zkušeností, na svou paměť jste se vždycky mohl spolehnout, váš mozek se za léta praxe dostal na těžko představitelnou úroveň rychlosti při práci s pamětí a vytváření asociací. Ale v tomto případě selhává, ve vaší paměti ani v paměti našich počítačů není potřebná informace. Víte to, ale nedokážete se smířit s tím, že je to *neznámý* jev. Proto jsme tu my. Nejsme vzděláni v žádném oboru fyziky, techniky či chemie, ale nejsme nevzděláni. Za současné situace jsme samostatně my i vy k ničemu, jediná šance je spolupráce... Přistoupíte na svou roli databanky znalostí?“

„Omlouvám se za to citové vzplanutí. Rozumím vám, odpověď je ano. A souhlasím s analýzou situace – ale, pane Esameli, amplitudová modulace nemá s naším signálem opravdu nic společného.“

„Samozřejmě, že nemá... Vy jste totiž v tom Benově prohlášení přeslechl důležité slovo: *připomíná*. Je to jen asociace, asi jako když vidíte v mracích ovci a vlka, kytku či draka. Smiřte se s tím, že tu ještě hodněkrát uslyšíte podobné asociace na věci, které vy máte přesně definované a zatříděné. Řeknu to takhle: vy určitě víte o amplitudové modulaci všechno. Z patra nám tu nadiktujete vzorce pro stanovení kterékoliv frekvence nebo třeba nakreslíte principiální schéma vysílače. My ne. Jsem přesvědčen, že pro Bena je ten obrázek na stěně na úrovni obrázku v nějakém výukovém programu a víc o amplitudové modulaci neví... Mám pravdu, Bene?“

„Ve skutečnosti jsem si vloni prolistoval starodávnou knihu o elektronice, kterou jsem našel v knihovně svého zesnulého otce... Ale ano, víc už nevím... Vlastně ještě drobnost: chybí tady čára uprostřed, myslím, že se nazývá *nosná frekvence*.“

„Já zase vím, že nosnou frekvenci lze ze signálu vyjmout. Nemohl by to být náš případ, pane Lokrane?“

Vědci se rozlil po tváři ruměncem, ale hned se zase rozplynul, protože si uvědomil, co zapomněl:

„Pane Esameli, musím se omluvit, protože jsem neřekl podstatnou věc.

Proto se pořád snažíte udělat z jednoho impulsu signál nesoucí informaci. Takový signál by přišel z hvězd, ale tenhle impuls má původ v naší soustavě.“

„Takže může být vytvořen lidmi?“ zatvářil se Liron zklamaně.

„To byla samozřejmě první věc, kterou jsme zkoumali!“ prohlásil Lokran lehce rozčileně, „Je to velmi nepravděpodobné! Impuls vznikl v prázdném prostoru na úrovni oběžné dráhy Marsu. Ale Mars byl v tu chvíli na druhé straně Sluneční soustavy.“

„Fluktuace prostoru,“ konstatoval nejistě Ben.

„Určitě ne,“ reagoval mladý vědec jménem Mayer hlubokým hlasem. „Asi myslíte fiktivní částice – ty vznikají v párech a v řádu nanosekund zase zanikají. Kdyby se tento děj projevoval elektromagnetickými impulsy používaných frekvencí, byli bychom jimi úplně zahlceni. A to se naštěstí neděje.“

„Američan?“ reagoval Liron na Mayerův přízvuk.

„Je to tak,“ přikývl vědec a usmál se, „Jsem tady od loňského léta na stáži, pozítří se vracím do milovaného Seattlu... A k tomuhle tady jsem se připlétl opravdu jen náhodou.“

Ale nezdálo se, že by mu to vadilo.

* * *

Dlouhé ticho opět přerušil Ben. Jeho tvář byla, jako vždy, téměř nehybná, ale Liron slyšel nebývalou rozhodnost:

„Mohl by to být strukturální otřes.“

Tentokrát měl i Liron chuť se ohradit, ale Lokran ho předešel:

„Už to chápu, pane Rubene – vy jste něco jako nadhazovač. Fantasta. Snílek. Už zase do toho taháte sci-fi!“

„Zachycení neznámého signálu JE sci-fi,“ prohlásil Liron a na vědce se zamračil, „Stále vám uniká podstata: pro Bena jsou pojmy ze sci-fi a amplitudová modulace prakticky na stejné úrovni... Ale máte pravdu s tím *nadhazovačem*: pro mě je Ben chodící encyklopedie nápadů tisíců spisovatelů, scenáristů a dalších. Jeho schopnost asociací je bezbřehá! Z vašeho pohledu Ben neví nic, z mého pohledu ví všechno!“

Liron si včas uvědomil, že je ta správná chvíle podívat se na Benův jinak nehybný obličej. A skutečně – zachytit prchavý Benův úsměv byla opravdu velká vzácnost. Liron si ale stejně šťouchnul:

„Strukturální otřes je hodně nekonkrétní pojem i na tebe, Bene.“

„Mně přijde konkrétní dost,“ ohradil se Ben a rozhlédl se po tvářích. „Prostě něco prošlo subprostorem, hyperprostorem nebo pátým rozměrem, je jedno jak to nazveme, a návrat do naší reality způsobil tenhle impuls.“

„Pak bychom zachytili dva takové impulsy,“ odporoval Lokran.

„Ano,“ ušklíbl se Ben, ale jeho tvář zůstala nehybná, „asi tak za tisíc nebo třeba za milion let! To něco se mohlo přece ponořit do subprostoru v jiné galaxii, ne?“

Liron se usmál argumentu, kterým Ben vědce umlčel. Také však ocenil, že Lokran okamžitě nevyskočil a nezačal křičet, že tunelování prostoru je nesmysl. Určitě to pro něj nebylo jednoduché. Pak ho ale napadla možná souvislost:

„Pane Lokrane, mohly by ty frekvence nějakým způsobem souviset s přenášenou hmotou?“

„Těžko... Netuším... Nikdo netuší, jak by mohly, pane Esameli, protože tohle nás napadlo taky. Konkrétně právě tady Adama.“

Opět se rozhostilo ticho. Tentokráte ho porušil generál. Zvedl se, tiše přisunul židli ke stolu a řekl:

„Nechám vás o samotě, mám toho na zařizování spoustu. Taky vám nechám přinést nějaké občerstvení. Kdybyste něco potřebovali, bude na chodbě služba.“

Od dveří se ještě otočil:

„Doufám, že se tady nepoperete!“ A s přáním úspěchu opustil místnost.

* * *

Všichni mlčky koukali na grafické znázornění impulsu ve frekvenční oblasti, ale jen Liron se po delší době dobral ke kloudnému nápadu:

„Mám přístup k vašemu počítači?“

„Určitě,“ přikývl Mayer.

„Archiméde, spočítej a zobraz do grafu červenou čáru přesně uprostřed, jako by šlo o nosnou frekvenci v amplitudové modulaci.“

V upraveném grafu teď byla osová souměrnost frekvencí a jejich amplitud podle červené čáry ještě zřetelnější. Lokran se zamračil, ale nic neřekl. Zato Ben dal bez váhání najevo spokojenost:

„Netuším, kam směřuješ, Lirone, ale teď je podoba s obrázkem v knize skoro dokonalá!“

„Ano... Mě by také zajímalo, kam směřujete, pane Esameli.“

„Dám vám příklad, pane Lokrane, který vám ozřejmí jednu nedůležitou vlastnost amplitudové modulace. Samozřejmě o ní víte, ale ignorujete ji, protože pro funkci není podstatná. Pro nás by ale být mohla... Mám nosnou frekvenci deset megahertz a budu ji modulovat frekvencí deset kilohertz. Jaké frekvence vzniknou?“

„Tři. Deset megahertz a plus mínus těch deset kilohertz.“

„A teď mi řekněte, jakou souvislost má deset kilohertz a devět milionů devět set devadesát kilohertz? Nebo deset kilohertz a deset milionů deset

tisíc. Pochopitelně, když nevíte, jak ty frekvence vznikly a když vám navíc odstraním nosnou...“

„Vy jste se zbláznil!!! bylo Lokranovi vidět na očích, ale opanoval se a jen si tiše povzdechl:

„Vy s tou amplitudovou modulací nedáte pokoj, že?“

„Ve skutečnosti je to ještě horší,“ usmál se Liron, „já se totiž pokouším dokázat ten Benův *strukturální ořes*.“

Mayer i Ben se na něho se zájmem podívali, rudému Lokranovi málem vypadly oči. Ale Liron na nic nečekal a oslovil počítač:

„Archiméde, pochopil jsi můj příklad?“

„Ano, pane.“

„Vytvoř a zobraz nám nový graf: pod červenou frekvencí ponech hodnotu v hertzech, ale u ostatních místo skutečných frekvencí zobraz rozdíl vzhledem k nosné. A taky nám k tomu napiš vlnové délky.“

Na novém grafu Lironovi nepřišlo nic zvláštního, ale vědcům evidentně vyrazil dech. Když si té změny všiml, otázal se se zájmem:

„Vidíte tam něco zajímavého, pánové?“

Lokran se v šoku zmohl jen na přikývnutí, ale Mayer hned nadšeně zvolal:

„Já tam vidím frekvenci lithia, hořčíku a uhlíku!“

Lokran se konečně vzpamatoval:

„Kyslík, vodík... Co to podle vás znamená, pane Esameli?“

„Ten impuls přinesl informace o složení tělesa, které se tu vynořilo. Ale neptejte se mě na fyzikální význam, ale ani se nepokoušejte tvrdit, že subprostor neexistuje jenom proto, že vám nedokážu odpovědět.“

„To já bych nějakou představu měl,“ prohlásil Mayer zamyšleně. „Jelikož musí platit zákon zachování energie a další termodynamické zákony, slouží strukturální ořes na vstupu a výstupu ke kompenzaci mezi naším prostorem a subprostorem...“

Když zachytil Benův nechápatý výraz, upřesnil:

„Je to, pane Rubene, jako by se částice tělesa z našeho vesmíru nejprve odečetly a při návratu zase přičetly... Což je skvělé, protože se mu nelze vyhnout.“

„Co je na tom skvělého, Adame?“ nechápal Lokran.

„Nic tě nenapadá? Přece teď, když víme, co máme hledat, mohli bychom vystopovat lodě jiných civilizací, které využily subprostor. Když už nic jiného, tak alespoň dokážeme, že nejsme ve vesmíru sami... Nebo také, že nejsme první civilizací, co opustila rodnou planetu.“

„To mně by stačilo,“ skočil mu Liron do nádechu, „kdybychom vystopovali původce tohohle jednoho impulsu.“

„V každém případě,“ zabručel Lokran zamyšleně, „je-li to to, co tvrdíte, pak předmět obsahoval organickou hmotu. Možná dokonce, že žijou... Nikdo vám ale, pane Esameli, nefekne, jak ten život vypadal, ani zda byl alespoň

trochu inteligentní.“

„Život ve stroji, který se vynořil ze subprostoru, přece musí být inteligentní,“ poznamenal Ben tiše.

„To bych si dovilil nesouhlasit!“ zasáhl Mayer rozhodně. „I já se občas na nějaké to sci-fi podívám, takže můžu mluvit jako vy: uvnitř mohli být mikrobi nebo třeba Lajka, protože to jiná civilizace jen testovala vliv subprostoru na biologickou formu života.“

„To bychom ovšem zaznamenali takové impulsy dva,“ konstatoval Lokran. „Bez zpáteční cesty by ten test neměl smysl!“

Po chvíli ticha Liron řekl:

„Škoda že se z impulsu nedozvíme celkovou hmotnost nebo nějaké jiné vodítko – máme hledat malou automatickou sondu, nebo obří hvězdolet s posádkou???“

Hluchoce se zamyslel a pak prohlásil:

„Shrnul bych to asi takto: je jedno, zda se tu ta věc objevila chtěně či nechtěně, protože evidentně neodletěla. Musíme počítat s tím nejhorším scénářem, jaký si lze představit: uvnitř zařízení s technikou násobně vyspělejší, než máme my, byly inteligentní bytosti se špatnými úmysly, které nám teď poletují či dokonce pobíhají po Sluneční soustavě!“

„Možná, že tu šance je, pane Esameli,“ odporoval Mayer, protože ho osvítíl nápad, a s nadšením se obrátil na počítač. „Archiméde, ta frekvence uprostřed, ta pomyslná červená čára – řekněme, že je to frekvence de Broglieovy vlny. Spočítej hmotnost tělesa.“

„Nelze, pane – neznám rychlost tělesa!“

„Jasně... Tak dosad' třeba devadesát procent rychlosti světla.“

„Vychází hmotnost jen osm set třináct kilogramů.“

„To už je ale naprostá spekulace!“ ohradil se Lokran.

„Tak dobře,“ věděl si Mayer hned rady. „Archiméde, spočítej hmotnost tělesa ještě pro rychlosti osmdesát a devadesát pět procent cé.“

„Téměř se neliší, pane: plus minus dvacet jeden kilogram.“

„Jsi spokojený, Vinode?“

Lokran přikývl, ale stejně žbrblal:

„Pořád je to jen spekulace...“

Ale to už se Mayer obrátil s úsměvem na Lirona:

„Jak vidíte, nejde o nic velkého. Možná opravdu šlo o test subprostorového pohonu s trochou živé hmoty. Klidně by ta živá hmota mohl být řídicí mozek malé sondy... No, určitě ne tlupa krvelačných mimozemšťanů, co nás přiletěli vyhladit.“

„Děkuji vám, pane Mayere, že jste popustil uzdu své fantazii, ale pořád to není dostatečné! Těch pár kilogramů živé hmoty je větší průšvih než krvelační útočníci – mohou to být třeba vejce. Nebude to hned, ale nakonec se vylihnou organismy, které lidi vyhladí... Na invazi je to lepší než válka se sebelepší

technikou, která ale poškodí životní prostředí.“

3.

Bob Scaria byl mladík, který měl všechno, na co si jen vzpomněl. Nebo téměř všechno. Všechno, co si za peníze svého otce mohl koupit.

Nebyl hloupý ani líný, jen měl výbušnou povahu a arogantní přístup k ostatním lidem. Všechny viděl filtrem bohatství, v němž vyrostl, a považoval je za podřízené. Kromě svého otce.

„Ahoj, tati,“ pozdravil, když sešel po schodech do atria jejich obří vily, kde se velkopodnikatel právě probíral hromadou listin. Otec překvapeně zvedl hlavu a změřil si syna s krosnou na zádech, splasklým batohem na bříše a dvěma velkými taškami v každé ruce.

„Kam se chystáš, synu?“

„Rozhodl jsem se, že se na čas přestěhuju na chatu. Nepředpokládám, že by s tím byl nějaký problém.“

„Není... Ale pokud vím, čekají tě zkoušky a na chatě bez dozoru zvlčíš!“

„Ale tati – tam naopak budu mít klid na učení! Mám s sebou počítač a satelit. Zkoušky udělám levou zadní.“

Otec zkoumavým pohledem přelétl boule na krosně a přikývl. Skládací rybářský prut, zastrčený do boční kapsy, ale mluvil o něčem jiném.

„Co ten prut? V jezeře žádné ryby nejsou... už dávno.“

„Mám několik různých návnad... Chci zjistit, jestli se třeba jenom neschowávají, aby od nás měly klid.“

Otec míčky přikývl a ukázal na prázdný batoh, který mu přišel podezřelý:

„Co ten batoh?“

„Ten mám na jídlo... Nakoupím si u Rika.“

Otec se zamyslel a pak se zatvářil přísně:

„Doufám synu, že si nekoupíš alkohol! Ten rozhodně tvé zvýšené studijní úsilí nepodpoří!“

Znělo to ironicky. Bob si velmi jasně uvědomoval, že nesmí otce nikdy urazit svým pochybováním o tom, že je rodičova starost dobře míněna. Tak se urazil jen naoko a dal si hodně záležet, aby to na něm otec poznal:

„Teda, tati! Těch pár divokých večírků přece neznamená, že jsem nějaký alkoholik...“

„Jen pár????“ podivil se otec a bylo zřejmé, že se mu tak nehorázně zjednodušování reality moc nelíbí. Tvářil se přísně, ale oči ho prozradily, protože se na Boba usmívaly.

„Ujišťuju tě, že si nekoupím ani pivo!“

„Není to figl, Bobe? Dokážu si představit, že si s sebou vezmeš patričně

vybavené kamarády nebo děvče a... Co se stalo synu?“

„Ale nic...“

„Nevymlouvej se, Bobe. Velmi dobře na tobě poslední týden vidím, že se přihodilo něco ošklivého...“

Když viděl, jak se Bob naježil, dodal tišeji:

„Víš, že jsem se vždycky snažil najít správnou hranici mezi tvou samostatností, kterou bys mohl vnímat jako můj nezájem, a neustálým dohledem a poučováním příliš starostlivého rodiče, daným přirozenými obavami o zdárný vývoj potomka. Očekávám od tebe, že budeš respektovat tlak, který je na rodiče vyvíjen, přestože jsi dospělý. Jinými slovy: smíříš se s faktem, že rodičovská starost souvisí s věkem potomků jen částečně a nezmizí ve chvíli, kdy úředně dospějí... Řekl bych, že tvůj odjezd na chatu s tím problémem souvisí. Takže ještě jednou: co se stalo, Bobe?“

„Edita mě nechala... odkopla...“

„Jen tak – nebo kvůli jinému?“

„No jo, je tu nějaký Robert,“ konstatoval Bob tiše a bylo vidět, jak ho nezměrný tlak tíží, div že se mu nepodlomí nohy. Těžce dýchal a jen s obtížemi ze sebe vypravil:

„Ani nevíš, jak to bolí, tati.“

„To je omyl, synu,“ zakroutil hlavou Ed Scaria. „Také jsem to zažil – věř mi, že jsem ten pocit nezapomněl. Také jsem se časem přesvědčil, že otcova rada byla správná, a nevidím nic špatného na tom, že ti ji zopakuju: musíš připustit právo děvčete, zvláště tak slušného a hodného, jako je Edita, aby si vybrala kluka podle svých citů. Musíš se smířit s tím, že neexistuje způsob, jak její rozhodnutí zvrátit, aniž by sis definitivně zablokoval cestu k ní.“

Přes pocit, že mu pukne srdce a rozeskočí hlava, se Bob dokázal otázat:

„Poslechl jsi svého otce?“

„Ne... Byla to největší chyba mého života a moc bych si přál, abys našel sílu ji neopakovat... A jednou také pochopíš, jak moc sil mě stojí tě teď nepopadnout, nepřivázat třeba k posteli a pustit tě, až vychladneš. Víím, že to nesmím udělat, byť bych ti tím pomohl. To jsou ta jednoduchá řešení, kterým musí člověk odolat, protože jimi také všechno zkazí! Věz, že je to stejný typ bezmoci, jakou teď cítí uješ ty... Takže jít a rozbít Robertovi hubu, byť by to pro tebe asi nebylo nic složitějšího, je to nejhorší, co bys mohl udělat.“

Oba byli tím proslovem překvapeni, tak byl neobvyklý. Ed se zatvářil ještě smutněji, pokýval hlavou a dodal:

„Ba ne – ještě horší by bylo, kdyby ses před Editou plazil a doprošoval se... Zhnusil by ses jí a jakákoliv naděje na budoucí vztah, byť jen přátelský, by se vytratila. Snaž se myslet dopředu, Bobe – i ve vztazích k ženám.“

„Myslím, tati, že tvoji chybu opakovat nebudu! Rozhodnutí vypadnout z města a uklidit se na chatu je správné... Povšimni si, že jsem se tak rozhodl sám i bez tvého...“

Slovo *poučování* stihl spolknout. Ed to ocenil a usmál se:
„Všiml jsem si a jsem na tebe hrdý... Tak si to na té chatě užij, synu!“

* * *

Rik Merchat převzal před třemi lety obchod po své matce, po které zdědil obchodního ducha, a dále ho zvelebil.

Krámek byl již dvě desetiletí na stejném místě a Scariové se vždy u Rika stavili pro nákup zásob či chybějících věcí, když vyráželi na svou chatu v horách. Vloni opravený patrový dům, v němž krámek zabíral celé přízemí, byl poslední v ulici a jeho malá zahrada vždy tvořila předěl mezi civilizovanou a divokou přírodou.

Bob dodržel rodinnou tradici a u Rika nakoupil. Dodržel také slovo a skutečně si nekoupil žádný alkohol ani lehké pivo. Zato energetického nápoje si koupil celé balení. Jeho arogantní přístup k ostatním, zvláště pak k Rikovi, kterého považoval za neschopného flákače, se projevil u pokladny.

Jedinou možností, jak utajit soupis nakoupeného zboží před zvědavými zraky rodičů, bylo zaplatit hotovostí. Když mu Rik zboží spočítal, hodil mu k pokladně tři bankovky a s prezíravým úšklebkem prohlásil:

„Zbytek si nech od cesty.“

Rik však byl tentokrát připraven. Peníze jedním pohledem zhodnotil, ale ani se jich nedotkl a chladným hlasem konstatoval:

„Máš kapesné větší než já mzdu a budeš mě okrádat? Koukej to doplatit, nebo zavolám policii!“

„Nevyhrožuj, Riku!“ ušklíbl se Bob a na hromádku přihodil další bankovku, „Tady máš ještě padesátku! Za ty tvoje předražené krámy to je až dost...“

Přestal si Rika všímat a začal přendávat věci z košíku do batohu, který měl stále na břiše. Ignoroval i Rikovo prohlášení, že tu má něco lepšího než policii. Teprve zvuk natahované dvouhlavňovky, mířící mu na hlavu, ho zastavil uprostřed pohybu. Zvedl oči a z Rikova pohledu správně usoudil, že tohle je myšleno vážně.

Zhnuseným úšklebkem se pokusil udržet si alespoň morální převahu, sáhl do kapsy a přihodil další bankovku:

„Mám jen padesátku...“

„To je dobrý,“ přikývl Rik, a aniž spustil z Boba oči, hromádku bankovek si přitáhl k sobě. „Jednak mi dlužíš od minula a jednak jsem se rozhodl, že od teď budu Scariům účtovat ceny, jaké mají v supermarketu v centru. To abys pochopil význam slova *předražený*.“

„Vole!“ ulevil si Bob a s poslední věcí přendanou do batohu opustil obchod, stále sledovaný hlavní zbraně, připravené k výstřelu.

Rik byl rád, že ten parchant neviděl, jak se chvěje po celém těle. Měl strach, že se vrátí, protože určitě v autě nějakou zbraň měl, a tak teprve když

terénní vůz, jehož typ ani neznal, se skřípěním pneumatik odjel, otočil pušku bez patron do země a stiskl spoušť. Tiché cvaknutí úderníku mu konečně přineslo úlevu.

* * *

Náročnost cesty narůstala a bouře vzteku z Rikovy drzosti, která nejprve Boba zcela ovládla, pomalu utichala.

Otec by s tím nesouhlasil, ale protože tu nebyl, nemohl synovi zabránit ve vypnutí autopilota a přechodu na ruční řízení. Od Boba to ale nebyla lehkovážnost, protože měl skvělé reflexy a nebylo to poprvé.

Však proto měl tohle auto rád a dost ho štvalo, kdykoliv si na to vzpomněl, že kvůli možnosti přechodu na ruční řízení bylo tak nehorázně drahé. U terénního stroje by přece ruční řízení mělo být základem a automat by měl být za příplatek, ne?!

Maximální soustředění brzy potlačilo vztek, a než dojel k roubené chatě u malého jezera uprostřed lesů, na incident u Rika zapomněl a pocit volnosti, stejně jako svěží vzduch a nespoutanou přírodu, si užíval plnými doušky. Na chvíli dokonce pocítil chuť přečíst si něco ke zkouškám, ale než chatu otevřel, zkontroloval a vybalil si věci, zase ho to přešlo.

Z balení energetických nápojů vytáhl jednu plechovku, postavil ji na stůl a zbytek přendal do prolisů ve dveřích lednice, kterou zapnul hned po příchodu. Pak dal do lednice i všechny ostatní potraviny, kterým chlad dělal dobře, a s pitím se šel posadit na lavičku u stěny chaty.

Sem se ještě sluneční teplo nedostalo a lavička byla chladná a vlhká ranní rosou. Bobovi to nevadilo, protože výhled na jezero s chomáčem mlhy nad hladinou ve stínu stromů na protějším břehu, sklánějících své větve místy až k vodě, na zalesněné kopce v pozadí, vypadající jako kulisy namalované na třech čtyřech kartonech, postupně vyšších a vyšších, nějaké nepohodlí naprosto eliminoval.

Bob zaklonil hlavu, aby se napil, když vtom zaslechl podivný zvuk. Podíval se za ním a spatřil něco neuvěřitelného – nevelké lesklé a pružné tělo se kmitlo nad hladinou a s tichým plesknutím zase zmizelo v chladné vodě. Ale pod hladinou se mišlo něco dalšího, nějaký rychlý stín, který se pokusil rybu při dopadu chytit. Všechno však bylo tak nečekané a tak rychlé, že Bob vzápětí zapochyboval, že se to vůbec stalo.

S pocitem *měl jsem pravdu* vyskočil z lavičky a vběhl do chaty. Z boční kapsy na krosně, kterou postavil za vchodové dveře, vytáhl otcův rybářský prut, složil ho dohromady a z plastové krabičky vyňal po krátké úvaze tu pravou návnadu. Do druhé ruky popadl pohodlné sedátko a vběhl z chaty na velmi dlouhé molo – na téhle straně klesal břeh do hloubky velice pomalu.

Nahodil návnadu a prut napasoval do stojánku. Rozložil sedátko, opatrně

si do něj sedl a začal sledovat splávek a hladinu ostřížím zrakem. Dlouho to ale nevydržel – na konec mola už slunce svítilo a Bobovo soustředění se rychle vytrácelo.

* * *

Na takové sezení bez pohybu nebyl Bob zvyklý, takže brzy už jen tupě seděl a zíral na nehybnou vodu, aniž by vnímal, že se splávek zachvěl, na okamžik se ponořil, zase vyskočil na hladinu a zavrtěl se do stran.

Teprve když se pohnul do strany o velký kus, se Bob probral, vyskočil, popadl prut oběma rukama, zasekl a začal navíjet. Šlo to těžko, na háčku bude přinejmenším vorvaň! Nebo ta čtyřkolka, co tátovi před patnácti lety zajela do jezera.

Skutečně se zanedlouho vynořilo nad hladinu něco velkého. Nebyla to však ta nešťastná čtyřkolka, vorvaň, ba ani ryba to nebyla. Byla to obrovská deltovitá hlava s velkýma temnýma očima a tlamou plnou špičatých zubů. Bob zkoprněl, uvolnil západku na navijáku a chystal se utíkat. Bylo však pozdě!

Upustil prut na molo, a jak se otočil, spatřil dlouhá tenká chapadla, která se bleskově vynořila po stranách z vody. Už nebylo úniku, molo jich bylo rázem plné. Další chapadlo se vynořilo za ním, v jediné sekundě se mu obtočilo dvěma závitů kolem nohou, a jak padal obličejem na prkna mola, neschopen před sebe vytrčít ruce, s trhnutím se probral.

Jen zmíněné skvělé reflexy zabránily, aby skončil i se sedátkem v jezeře. Ještě se třásl děsem a těžce oddechoval, ale zároveň se mu v těle rozléval slastný pocit, že to byl jen sen.

Hrůzný dojem, který sen zanechal, však byl příliš silný, než aby ho Bob mohl ignorovat. Snadno sám sebe přesvědčil, že případná ryba se chytí i bez toho, aby tu seděl další nekonečné hodiny. Zvedl se a vrátil se k lavičce u chaty. Pak se s plechovkou energetického nápoje a těžkým povzdechem šel připravovat na ty otravné zkoušky.

K obědu si namazal chleba a k tomu si nakrájel trochu salámu. I taková drobnost může přinést pocit volnosti a zbavení se pout stereotypu, máte-li každý den třikrát načančané jídlo nejvybranějších chutí. Brzy se však příjemné pocity zvrty v pocit nevděčnosti vůči otci a Bob se zase rychle ponořil do studia, aby ho zahnal.

Žaludek, zvyklý na určitý režim, se nedal odbýt, a tak Bob povečeřel. Totéž, co k obědu. Smetl drobků ze stolu do dlaně a hodil si je do pusy, když zadrnčela okna a celá chata se zatřásla. Temné hučení nevěstilo nic dobrého a Bobovi se zdálo, že se něco řítí přímo na jeho hlavu.

Vyběhl ven a nad horami spatřil širokou kouřovou stopu, která se ztrácela mezi kopci. Následovala mohutná rána a pak tíživé ticho, protože z události byla v šoku celá příroda. Viditelnost byla vynikající a průsek v lese na kopci

dobře viditelný. Bob odhadoval vzdálenost na nějakých osmnáct dvacet kilometrů vzdušnou čarou.

Bylo to jasné: do národního parku, jehož hranice začínala za kopcem na druhé straně jezera, dopadlo letadlo. Nic velkého, asi jen Cessna, ale pokud někdo přežil, tady nemá šanci. Nejbližší lékařská pomoc byla přes sto mil daleko, signál mobilní sítě tu byl prakticky nulový a Bob by se nedivil, kdyby byl jediný, kdo dopad viděl.

Při těch výjimečných případech, kdy si otec udělal volno a vzal syna na dlouhé výlety do divoké přírody, se Bob přeci jenom něco naučil. Však nebyl žádné městské dítě, co vidělo jelena jen na obrázcích. Proto se správně rozhodl, že na noc nikam nepůjde. Řádně a v klidu se připraví a místo ponocování raději zalehne. Na pomoc vyrazí s východem slunce a do oběda je na místě nešťestí.

* * *

Slunce ještě nebylo za stromy na obzoru vidět, když se Bob vydal na cestu. Nočních tvorů se nebál – než se dostane do míst, kde by mu hrozilo reálné nebezpečí, všichni predátoři budou dávno někde zalezlí. Navíc se tátovou cestovni holí dovedl obstojně bránit!

Batoch měl naplněný k prasknutí, ale nebyl nijak dramaticky těžký. Většinu zabírala lékárníčka, protože Bob se nenamáhal z ní něco vybírat, prostě ji vzal celou. Táta lékárníčku na chatě vždy pečlivě udržoval a při každé návštěvě kontroloval expirace nebo vyměňoval léky za nové, účinnější.

Z lidí se stále více stávaly skleníkové bytosti, ale v případě Boba byl přenos znalostí relativně úspěšný. Městský člověk by viděl jen zarostlý prostor s prakticky nulovou možností jím projít. Ale Bob dokázal najít stezku, kudy chodila zvěř a která se vyhýbala nebezpečným místům, trnitým keřům, shlukům jedovatých rostlin nebo místům, kde se rádi slunili hadi. Proto byl Bobův včerejší odhad potřebného času poměrně přesný a cestu absolvoval bez jediného škrábnutí.

Podle slunce se dalo usuzovat na jedenáctou hodinu, když vyšel z lesa a stanul nad údolím, kde měl vidět místo dopadu. Cestovní hůl švihem zabodl do země, mezi kameny se mu bude akorát plést, a znovu se rozhlédl. Viděl až dolů, ale žádné trosky tam nebyly.

Vyhledal průsek, který stroj zanechal v lesním porostu na vrcholu protějščího kopce, a sledoval přerušovanou brázdou na svahu až do údolí. Tam však byl porost poměrně zachovalý a kromě několika odpadlých dílů, lesknoucích se na slunci, neviděl nic.

Zamyslel se nad tou přerušovanou brázdou. Ani dvoumístné letadlo není peričko a ve všech filmech, které Bob za mlada přímo hltal, se vždy za havarovaným strojem táhla souvislá brázdka. Ale tady to vypadalo, jako by ten

stroj skákal žabky – chvíli klouzal travou, ale pak udělal dlouhý skok. Zřejmě proto nebylo dole nic vidět, protože cesta skončila skokem do hustého podrostu. Musí sejít dolů. Jenomže to se snadno řekne, ale hůř udělá!

Bob si prohlédl suťový svah pod sebou a rozhlédl se po svazích vlevo i vpravo. Nebyl zde poprvé, ale za ty dva roky od posledního výletu s otcem se skála ještě víc obnažila a suťové pole se rozšířilo do stran. Také ložisko síry teď bylo blíže k povrchu, deště síru vymývaly do půdy, a tak zmizely i poslední ostrůvky odolných travin, které svah s vypětím všech sil alespoň trochu zpevňovaly. Nějaké dvě tři podvyživené borovice to už zachránit nedokázaly.

Teď byl rád, že otec nedbal na jeho protesty a nutil ho promýšlet každý krok. Zas a znova po něm požadoval hodnotit nejbližší okolí a z viditelných věcí usuzovat na věci skryté. Teď, když tu byl sám, s překvapením zjišťoval, že mu stačí se jen rozhlédnout a prakticky okamžitě ví, kudy má jít. Jeho podvědomí rychle a bez zjevného úsilí vyhodnocovalo stabilitu celku a snad i každého kamene zvlášť.

Idyka vydržela do poloviny cesty. Dál byl svah jen o pár stupňů prudší, ale Bob viděl, že suťové pole je na hraně stability. Znovu se rozhlédl a hodnotil větší celek. Kdepak, nemohl ani vlevo ani vpravo, jediné zpátky. Bude to muset risknout!

Postupoval ještě pomaleji, vybíral si velké kameny, které před každým krokem hodnotil a pak na ně opatrně došlápl, snaže se na ně přenášet váhu pomalu v naivní představě, že včas pozná, že ho neudrží. Devětkrát to vyšlo, desátý si počkal, až na něj přenese celou váhu – a povolil. Reflexy, vytrénované skateboardem a později windsurfingem se okamžitě aktivovaly. Neuvědomoval si, jak vypadal směšně, protože chvíli připomínal větrný mlýn v prudké vichřici, ale hlavní bylo, že neupadl.

Otec ho vždy nabádal, aby se v pohybové krizi spolehl na své podvědomí, které dokáže situaci vyhodnocovat násobně rychleji. Snažil se mu vysvětlit, jak oddělit vědomí a podvědomí: prostě se vědomí musí na tu chvíli samo odstříhnout od pohybového aparátu, jinak to dopadne stejně špatně, jako když se sejdou dva kohouti na jednom smetišti. Jenže mu to nešlo, tak to vzdal a snažil se otce přesvědčit, že něco takového není možné.

Teď ale stál na plochem balvanu a sjížděl suťovým polem prudký svah, jako by to dělal celý život. Zatímco tělo bravurně balancovalo na valících se kamenech, mozek upřeně sledoval a hodnotil situaci v místě na konci svahu, kam se chtěl dostat, promýšlel způsoby umožnění pohybové energie, kterou touhle jízdou získá. K tomu ještě postranní proud myšlenek obdivoval sám sebe a děkoval stvořiteli za dar masivního paralelismu.

Odhadl konečnou rychlost na čtyřicet kilometrů v hodině. Superman možná mohl běžet čtyřicítkou, a on poletí po hlavě do podrostu, až se kámen dole na trávě zastaví. S batohem na zádech mu ale nezbyvá nic jiného, než

se k problému postavit čelem. A jestli se bude kutálet, což je pravděpodobné, lékárníčka mu ublíží a on ji na oplátku, se všemi léky uvnitř, dokonale zdevastuje. Hned ale přišel na jednoduché řešení: když včas batoh odhodí a na let zakončí kotoulem, nemuselo by se mu nic stát.

Jen to domyslel, už tu byl konec suťového pole. Kamenný skateboard byl ale plochý jen na vrchní straně – dole měl ostruhu, kterou se zabořil do půdy a na jediném metru zastavil.

Bob v poslední chvíli strhl batoh ze zad a zbavil se ho. Vzápětí ho přetížení v rychlosti osmačtyřiceti kilometrů v hodině katapultovalo přes palouk, který protínal úzký potok, až do keřů na okraji lesa. Husté keře ho hodně zbrzdily, ale také změnily úhel dopadu. Sice dopadl na ruce, jak si předsevzal, ale ty se mu smekly, protože sem slunce ještě neproniklo a polehlá tráva byla vlhká. A tak místo kotoulu pokračoval po břiše. Vypadalo to nadějně, jeho rychlost rychle klesala. Jenže v příští milisekundě bylo všechno jinak!

Několik metrů před ním, v trávě za keřem vpravo, zaujal jeho pozornost ohořelý válec. Keř měl minout, jenže v posledních centimetrech na nerovném terénu sklouzl stranou a rukávem zachytil za větévku. Okamžitě se dostal do rotace, se kterou si ani jeho rychlé reflexy nedokázaly poradit.

Točil se jako káča, nevěda, kde má ruce a kde nohy, a o tři metry dál to hlavou nabořil do ohořelého zbytku havarovaného stroje. Kovové zadunění, po kterém se kousky strusky sesypaly do mokré trávy, už ani neslyšel.

4.

Melánii se z postele nechtělo, a tak když sešla do atria, byl už Bob na cestě z města a mimo dosah mobilní sítě. Lehce se na Eda usmála:

„Ahoj. Kde je Bob?“ zeptala se starostlivě.

„Ahoj... Uklidil se na chatu, protože si potřebuje vyčistit hlavu a učit se.“

„Ty tomu věříš?“ zapochybovala Melánie a na Eda se zamračila.

„Věř mi, že jsem se také vyptával, ale přesvědčil mě – táhl s sebou počítač a satelit. Další batoh měl na břiše a chystal si nakoupit u Rika. K tomu měl dvě tašky s věcmi... Musím ti připomínat, že je to je dospělý muž, kterého přílišná mateřská láska jen dusí?“

Melánie teď neměla na nějakou hádku náladu a Edovu nemorální otázku, která ji urážela, raději ignorovala. Pohodila hlavou, až se jí světlé vlasy, pozlacené dopoledním sluncem, rozlétly do stran. Eda bolestně píchlo u srdce. Na okamžik mu připomněla tu božskou krásku, kterou si vzal – ale tyhle city už byly dávno pryč.

Jako by Melánie ten osten, který Edovi projel srdcem, fyzicky viděla a přesně věděla, jak toho využít, aby muže ranila ještě víc. Edova paměť vytvořila jeden citový extrém, ona bez zjevného úsilí vytvořila jeho pravý opak:

„Tys byl *vždycky* studenej jako psí čumák!“

Znovu pohodila hlavou ve snaze o vystupňování Edovy bolesti a bez jediného slova odešla na snídani.

Dělat uraženou ale vydržela jen do večere. Smířlivě se zeptala, zda povečeří s ní, a když souhlasil, zdálo se, že na ranní nepříjemnost zapomněla. No, možná ano, ovšem na zatoulaného Boba ne. Uprostřed večere Eda informovala obviňujícím tónem:

„Máš na něho špatný vliv – vůbec se se mnou nerozloučil a na poštu nereaguje... Co když se mu něco stalo?!“

Ed měl docela dobrou představu, co do té zprávy napsala. Když si pak představil, že by něco takového napsala matka jemu, udělalo se mu špatně. Potřeboval celou minutu k ovládnutí vnitřností, hormonů a vyrovnaného hlasu:

„Bob odjel proto, aby měl klid, protože má potíže s kamarády! Myslím, že pravděpodobně celý den chytal ryby. Ale i kdyby ten satelit smontoval už dneska, pročítání pošty je určitě to poslední, co by dělal... Když ty si myslíš, že ti za tvé obtěžování musí být vděčný – já naopak doufám, že k němu

přistoupí stejně jako k mému požadavku, aby nevypínal automat, když jede do hor. Bude ho ignorovat.“

„Tak ty mateřské lásce říkáš *obtěžování*?!“

„Že *všeho moc škodí*, víme dlouhá století, ale matky v jednadvacátém století se řídí srdcem, a protože jim odvěké moudrosti zavání fyzikálními zákony, ignorují obojí! Máš smůlu, že se pohybuju v sociálních vědách, a přestože se to nesmí říkat nahlas, ví se, že si ženy nejprve vymohly svobodu vnější, to se odrazilo ve svobodě vnitřní, a teď tu už dvě desítky let máme ženy-matky, co se nemíní omezovat v ničem. Bezohledně a despoticky manipulují se svými syny, stejně jako to dělají se svými partnery. Jedny dusí řečmi o rovnosti, která nikdy nemůže nastat, u druhých to maskují bezbřehou láskou. Dokonce ti můžu říct, kam se bude vývoj ubírat. Vlastně už to začalo. Je to totiž obdoba vývoje, který skončil kultem dítěte: nezřízenou mateřskou láskou se začnou dusit i dcery, které tak samy přijdou na to, že tohle dělat svým dětem nechťejí, a budou hledat další věc, o které naši předkové věděli už dávno: tak zvanou *zlatou střední cestu*. Ty seš typická matka jednadvacátého století a také typická žena, protože místo zodpovědného zamyšlení se nad dopadem svých činů tě kritická slova uráží a ty se stšíš! Hlavně mně.“

„Ach ty chudáčku! Ty ses ale nějak rozjel... Když se ví, jak se to bude vyvíjet, tak proč tolik křiku??? Evidentně dostane demografický vývoj společnost do lepšího stavu, než je dnes.“

„No jasně... Ale to utrpení mezi tím... To, že se tohle děje na pozadí, ale navenek se do omrzení omílají krásná slova jako láska, humanita či rovnost, nevypovídá zrovna o vysoké inteligenci většiny příslušníků našeho druhu.“

„Zato ty seš génius, co?“

„Evidentně jsem o ten malý kousek chytřejší nebo méně zaslepený než většina, protože si nespravedlnost dnešního světa uvědomuju. Stále častěji a častěji toho ale lituju, protože na stará kolena bych taky chtěl mít klid s klapkami na očích, taky bych se chtěl nechat životem unášet bez přemýšlení, ale *neumím* to! Ach jo... Tak ti teda děkuju za zkaženou večeři... Dobrou noc!“

* * *

Když se další den v podvečer vrátil Ed z maratonu jednání, vyšla pomocnice z kuchyně a informovala ho, že jeho žena je na zahradě a čeká na něho.

Melanie seděla v zahradním altánu, koupala se v paprscích zapadajícího slunce, a když si ho všimla, gestem ho zavolala k sobě. Schválně šel delší cestou kolem záhonu růží a dělal, že se o ně nesmírně zajímá. Nespěchal, snažil se psychicky připravit na staronový proud výčitek. Když vstoupil pod

stříšku, překvapeně zaznamenal, že Melánie má napuchlé oči od pláče. *Proboha proč? Stalo se snad něco?*

Zopakoval otázku nahlas, ale Melánie neodpověděla. Tenhle ženský zvyk vynucené empatie, ne-li bezchybného čtení myšlenek, bytostně nesnášel. Od otce věděl, že to manželky dělaly vždycky, ale jak se ženský svět na úkor toho mužského rozpínal, stávalo se to celospolečenskou normou. Teď nejen činy manželů, ale celou společnost řídily ženské výčitky. Ovšem také nekonečná hra na nechápavá neviňátka:

„Celý den přemýšlím nad tím, proč se náš vztah tak pokazil. Nechápu to... Je to taková škoda...“ zdálo se, že jí už už vyhrknou slzy, ale vědomě ten reflex potlačila, protože věděla, že Ed tuhle mokrou manipulaci nesnáší a ona by přišla o možnost dosáhnout svého.

„Prosím, ušetři mě těch stereotypních analýz! Pochybuji, žes z ničeho nic prohlédla a připustila svůj podíl viny na dnešním stavu... Přejdi rovnou k tomu, proč jsi mě sem volala.“

„Mám o Boba strach,“ vyhrkla, jako by neslyšela Edův ironický tón.

Ed si svou ženu zkoumavě prohlížel a snažil se zjistit, jak moc je její strach hraný. Nedivil by se, kdyby to byl jen další pokus dokázat si, že má navrch. Třeba jen tak ze sportu, nebo třeba proto, aby se ujistila, že tu pořád vládne ona. Ale Melánie pokračovala:

„Před obědem se mi udělalo špatně. Bez příčiny se mi začala točit hlava a v uších mi hučelo... Pamatuješ si, jak se mi předloni udělalo špatně, když naši měli tu autonehodu? Co když je to stejné? Vážně se o Boba bojím! Pojďme ho zkontrolovat. Slibuju, že když bude všechno v pořádku, hned se zase vrátíme. Slibuju, že se překonám a nebudu mu do ničeho mluvit.“

Ed si tu chvíli hrůzy, když se Melánii podlomily nohy na schodech a on jen náhodou byl poblíž a zachytil ji, pamatoval velice dobře. Zpětně pak zjistili, že to bylo v okamžiku, kdy auto jejich rodičů smetl ze silnice opilý řidič. Nezačal svou ženu uctívat, ale ani se vysmívat tvrzením o statickém psychickém poli, které vytváří veškerý život na planetě a díky němuž se volání o pomoc dokázalo přenést tak daleko.

Je jedno, jak to funguje, i ta jediná demonstrace skrytých možností stačila, aby si předsevzal, že nikdy nebude brát Melániiny vidiny na lehkou váhu. Teď se o syna začal bát i on.

„Dobře, Meli. Ale jakákoliv záchranná výprava má smysl jen v případě, že dorazí. Brzy bude noc a terénní vůz si vzal Bob. Mohlo by se stát, že problém zvětšíme svou nehodou! Pojedeme až zítra. Vyrazíme hned za svítání, abychom se stihli do večera vrátit... Už jsi večerela, nebo snad čekáš na mě?“

„Nevečerela... No, ani neobědvala. Neměla jsem na nic chuť... Ale dám si s tebou něco malého, abych vůbec usnula.“

„Tak pojd.“

Pomohl Melánii vstát a ruku jí pustil až v domě. Poslal ji do jídelny a zašel do kuchyně. Pomocníci vysvětlil, co jim má přinést, a pak se jí zeptal:

„Řekněte mi víc o tom, jak se mé ženě dnes udělalo špatně.“

„Udělalo,“ přikývla pomocnice, a protože měla své zkušenosti, šla rovnou k jádru věci a odpověděla na Edovy nejskrytější pochybnosti: „Věřte mi, pane, že nic nehrála. Jsem si jistá, pane, že *mě* by neobelstila.“

„Děkuji... A teď bych prosil to nejlepší jídlo dne,“ usmál se na ni, a když viděl její překvapení, vysvětlil: „Jednání byla složitá a dali nám oběd. Vůbec mi nechutnal, ale musel jsem ho sníst, protože místní z něho byli evidentně nadšení... Celou zpáteční cestu se těším na vaši dobrotu!“

Bylo to poprvé, co Ed jasně a zřetelně pochválil její práci, přestože u nich byla přes deset let. Říkal tomu *pasivní chválení*: když si na nic nestěžuje a její výtvary rodině chutnají, pak dalších slov netřeba.

* * *

Podle předpovědi mělo lehce zapršet až večer. Postarší SUV se v ranním slunci natřásalo na rozpraskaných cestách a bylo zřejmé, že autopilot má s nezpevněnými cestami velké potíže. Jenže tady se, kromě jednoduchých pokynů, s ručním řízením nepočítalo. Nebyl tu volant.

Cesta trvala déle, než Ed počítal, a on se ukrutně nudil. Příroda za okny sice byla krásná, ale jednotvárná. Melánie většinu cesty prospala, protože ji v noci trápily obavy o syna, a ani makeup nedokázal ty pytle pod očima zakrýt. Teď si ale na mobilu hrála nějakou hloupou hru a Eda si nevšímala.

V předposlední zatáčce však hru ukončila a nasadila soustředěný výraz. Ed se musel usmát, protože první, co spatřili, bylo sedátko na molu a rybářský prut v pohotovostní poloze. Zřejmě je Bob slyšel přijíždět a honem zalezl do chaty a bude dělat, že se učí.

Terénní auto bylo na stání pod košatým stromem, ale vchodové dveře chaty byly zajištěné. Bob tedy opravdu někam šel. Vidina průšvihů byla zase o kousek reálnější. Melánie nakoukla do ložnice a překvapeně hlásila:

„Bob po sobě ustlal!“

Prošli všechny místnosti, ale nic nenasvědčilo pro něco neobvyklého. Až když Ed nahlédl do poslední místnosti – koupelny. Zavolal Melánii a ukázal na světlý obdélník na zdi:

„Nějaký problém skutečně nastal! Vzal si s sebou celou lékárničku!“

„Chystal se na něco nebezpečného a předem počítal, že se zraní?“

„Nesmysl! Spíš šel někomu na pomoc... Nehledala jsi včera na internetu nehody?“

„Hledala,“ zapýřila se, „ale nic tam nebylo.“

„V těchto končinách by přícházely v úvahu spíš nějaké letecké nehody. To

jsi asi nezjišťovala.“

„Ne... Půjdeme ho hledat?“

„Otázka zní, zda odešel dnes ráno, nebo včera. Pokud vím, Bob ranní hygienu nikdy nezanedbal – ale kartáček i umyvadlo jsou naprosto suché. Usuzuju, že odešel včera ráno. Potom tvůj vjem, že se mu před polednem něco stalo, může odpovídat pravdě. Určitě dodržel správný postup a odešel včera za svítání. Tím je dáno, kde ho máme hledat: takže ano, půjdu ho hledat.“

„Jdu s tebou!“ prohlásila Melánie hlasem nepřipouštějícím odpor. Ed se už dávno na tenhle fígl naučil nereagovat, jinými slovy *nepřestal myslet*, ale tentokráte se na ženu podíval a zhodnotil její oblečení. Už chápal, proč si vzala kalhoty a boty bez podpatku – ona s tím šplháním po kopcích počítala!

Podíval se jí do tváře a viděl připravenost k boji. Však velmi dobře věděla, že na Eda neverbální složka prohlášení neúčinkuje, a byla připravena si svůj požadavek vyhádat. Nebylo to třeba. Ed se na ni usmál a přikývl:

„Samozřejmě, Meli... Ve dvou se to lépe táhne!“

* * *

Bob se probudil až nočním chladem.

Stále ležel na břiše a hýbat mohl jen očima. To tady leží dvanáct hodin, aniž by ho nějaké zvíře přišlo ochutnat? Jakmile se nad tím pokusil hlouběji zamyslet, znovu omdlel. A během noci ztratil vědomí ještě mnohokrát. Prodlužující se interval bdění však dával naději, že se odtud jednou dostane. A to se mu nakonec podařilo.

Slunce bylo vysoko na nebi, když se po čtyřech vyhrabal z podrostu. Stačilo sledovat trávu, kterou slehl cestou sem. Jeho tělo asi potřebovalo hodně energie na opravy, protože těch pár metrů ho úplně vysílilo. Neomdlel, ale musel si odpočinout.

Od dědy i otce slyšával různé příběhy, které ukazovaly, že lidské tělo má nemalé skryté zásoby, na které sahá až v případě nouze. Ovšem o tom, zda nastala nouze, rozhoduje podvědomí, člověk si neporučí. Jak pomyslel na energii, žaludek se hned ozval. Pocítil ukrutný hlad, který mu připomněl, že na úpatí protějšího kopce odhodil svůj batoh.

Vidina vydatného jídla podvědomí vyburcovala, posbíralo roztroušené zbytky energie a on se zvedl na všechny čtyři. Když se podíval na suťový svah za potokem, zatočila se mu hlava – to, co včera zvládl jedním letem, se mu teď jevilo jako nepřekonatelná vzdálenost. *Tak jedem!* přikázal si.

Z posledních sil se skutečně dopracoval skoro až k potoku. Vodu ještě neviděl, ale už slyšel její zurčení. Zcela neočekávaně, bez varování, se mu podlomily ruce a on upadl do mdlob.

Poslední myšlenkou bylo ocenění rozhledu, jaký má člověk donucený evolucí k pohybu po dvou.

* * *

Ed dal do batohu část jídla, které přivezl Bob. Z auta si vzal lékárníčku. Zajistil dveře chaty, aby dovnitř nevnikla zvěř, a vydal se štěrkem sypanou cestičkou kolem jezera. Melánii to ale přišlo divné:

„Proč jdeš zrovna tam? Bob přece mohl jít doleva!“

Ed zvedl hlavu a udiveně pohlédl své ženě do očí. Zmatený výraz ale rychle vystřídala kamenná tvář. V očích mu vzplála všeobjímající ironie. Nebo spíš úplný požár!

„Promiň, nemůžu ti hlásit každý detail. Nemohl jsem tušit, že o to vůbec stojíš... Vždycky se ti zdálo, že učím Boba nesmysly. Buď jsi z toho měla srandu, nebo jsi mi vyčítala, že mu v hlavě nezbude místo na důležitější věci. Ale Bob všechno vstřebával úžasně rychle. Byl by z něho schopný stopař... Proto jsem se o Boba nebál, když si vyjel na chatu jen tak sám. Vždycky jsem se ho snažil omezovat co nejméně vzhledem k jeho věku a znalostem. Což ale tobě vždycky připadalo, že mi je syn lhostejný...“

„Tak proč jsi tady, když se o něj nebojíš?“

„Protože ty mě neposloucháš a zcela běžně nerespektuješ příčinné souvislosti: nebál jsem se o něj, když předevčírem odjížděl. Ted' jsem ale tady a bojím se o něj, protože se zranit může i nejlepší z nejlepších! Jsem tu, protože jsi měla vidinu průšvihů – neřeším, jak je to možné. Havárie tvých rodičů mě přesvědčila, že to možné je. Vzal jsem jako fakt, že má žena je zvláštní a dokáže takové signály přijímat, byť jen podvědomě... Stejně jsem rád, že se nevznášíš nad postelí nebo nelétáš na koštěti... Ale,“ skočil jí do nádechu a zamračil se, protože si náhle připustil i další možnost, „jestli zjistím, že jsi zneužila moji důvěru, že jsi mě podvedla jen proto, abys mě sem dostala, že sis nevolnost vymyslela, abys přitáhla Boba zpět, pak vez, že ti ty pikle, co kuřeš, všechnu tu manipulaci, co léta praktikuješ na mně a na synovi, hodně znechutím!“

Chvíli si její šokovaný výraz vychutnával, pak ukázal do dále a řekl smířlivě:

„Nevšimla sis toho, v tom ranním oparu to je špatně vidět. V lese na tomto kopci je zřejmý průsek, který tam nebyl. Asi došlo k havárii a Bob vyrazil na pomoc. Počítej na cestu nějakých pět hodin... Opravdu tu nechceš počkat?“

„Ne! Jen bych se místo jednoho bála o dva blízké lidi,“ přistoupila Melánie na smířlivý tón. „Říkal jsi, že se může něco přihodit i nejlepšímu z nejlepších, ne?!“

Ed shledal, že z jeho slov k Melánii pronikla jen ta, která mohla obrátit proti

němu. Ani si neuvědomil, že její slova vlastně byl kompliment, smutně pokýval hlavou a nechal to plavat. Pak ukázal na štěrk:

„Ve štěrku nejsou vidět detaily, ale určité Bobovy stopy tady zůstaly. Nemám náladu ti vysvětlovat podrobnosti, ale stopař z nich pozná, že chůze byl svižná, rovnoměrná a odměřená, zkrátka že dotyčný měl jasný cíl a byl pevně rozhodnutý ho dosáhnout. Na druhé straně cesty jsou jen stopy nějakého zvířete... Nezbyvá ti, než mi věřit... A ještě něco: buď tak hodná a mlč. Koukej pod nohy a vyhýbej se suchým větvím. Když vyplašíš zvěř, její zmatené pobíhání zničí stopy, které Bob zanechal.“

„Poslední otázka: jak to, že tak skvělý stopař, za jakého Boba považuješ, nechal za sebou tak zřejmé stopy?“

„To máš tak,“ zasmál se Ed té naivitě, „kdyby Bob chtěl, aby ho nikdo nesledoval, žádné stopy by tu nebyly, nebo by si protiřečily!“

* * *

Bob zvedl hlavu, rozžhavenou dopoledním sluncem.

Hořící hlava nebyla právě příjemná, ale šlo mu hlavně o to, aby dostal to stéblo trávy z nosu. Posadil se na nohy a spatřil nízký protěšší břeh potoka, který teď musí překročit. Asi deset dvanáct metrů za ním začínal suťový svah. Žádný batoh neviděl, nejspíš byl pod kamením, protože svou včerejší jízdu ostrhl malou lavinou.

Klekl si a napřímil se, ale skoro okamžitě pocítil závrať. Sedl si zpět a závrať pomalu mizela. Tím si určil maximální výšku – nepůjde to jinak, potok nepřekročí, ale přeleze po kolenou. Znovu si prohlédl ten nesmírně vzdálený suťový svah a tentokráte byl úspěšný: zpod kamenů koukal popruh batohu.

O půl hodiny později držel vítězoslavně svůj batoh v ruce. Nakonec nejsložitější operací bylo odházet kamení, aby se k batohu vůbec dostal. Byla ho asi tuna!

Teď se na odsunuté kameny posadil, vytáhl z batohu lékárničku a opatrně ji položil vedle sebe. Předem si řekl, že se v batohu nebude přehrabovat, že sní první, co mu přijde pod ruku. Byla to čokoládová tyčinka. Netušil, jak se mu do batohu připletla, čokoládu nijak zvlášť nemusel, ale tak skvělou tyčinku snad ještě nikdy nejedl.

Za čtvrt hodiny toho snědl tolik, že ho odpoledne bude řádně bolet břicho. Ovšem ten přívál energie do všech koutů těla byl opojný. Za další čtvrt hodinu se odvážil postavit. Moc stabilní ještě nebyl, ale alespoň se mu netočila hlava a dohlédl na konec suťového pole. Jediná šance, jak se dostat nahoru, bylo ten kamenný svah obejít.

Předklon neriskoval, raději se znovu posadil. Lékárničku vložil do batohu, postavil se, dal si batoh na záda a šel podél suťového svahu celých šest set metrů. Ale než začal někam šplhat, odpočinul si.

Slunce bylo v nadhlavníku, když se vydal do svahu. Teď by se mu tátova cestovní hůl hodila, ale ta zůstala nahoře. Šplhal nahoru po čtyřech skoro celou hodinu, protože musel několikrát odpočívat. Když byl nahoře, musel se šest set metrů vrátit – tátovu cestovní hůl tu nemohl nechat. To by se mu potom nemohl podívat do očí.

Když hůl pracně osvobodil z půdy, byl se silami v koncích. Sundal batoh ze zad, hůl položil do vysoké trávy a lehl si na bok vedle ní. Do večera je daleko, musí si odpočinout a ještě něco sníst.

Již skoro usínal, když jeho uši zachytily šustění větví a opatrné kroky. Rázem se probral, posadil se a chopil se hole. Už poznal, že to nebude zvíře, ale člověk. Dokonce možná dva lidé!

Pravděpodobnost něčeho takového měla za desetinnou čárkou hodně nul, ale Bobovi prudce vyletěl tlak, když viděl ruku, která odtlačila poslední překážející větev. Ty hodinky!

„Tati!“ zvolal Bob nadšeně a vyvalil oči. A pak ještě víc:

„Mami???“

Ed za podanou ruku zvedl syna na nohy a Melánie ho objala:

„Jsi v pořádku, miláčku?“

„Už je to mnohem lepší, ale pořád nic moc.“

„Kam jsi šel, Bobe?“

„Viděl jsem ten průsek,“ otočil se Bob k protějšímu svahu, „a kouřovou stopu. Myslel jsem si, že to bylo letadlo, tak jsem s lékárníčkou vyrazil na pomoc... Ale je to jen nějaká sonda. Zavoláme vojákům, ať to přijedou uklidit.“

„Máš nějaké větší zranění, synu?“

„Vím, že vypadám zdevastovaně, ale žádné zranění nemám... Díky mokré trávě jsem po bříše jel jak namydlený blesk a hlavou jsem narazil do té sondy. Kde se tady berete vy?“

„Při tom nárazu tvůj mozek, asi bolestí, vykřikl tak hlasitě, že se mámě udělalo špatně. Něco jako předloni ta autonehoda babičky s dědou. Tím mě přesvědčila, že tě máme jet hledat... Zvládneš zpáteční cestu?“

Bob se usmál a hlavou ukázal na matku. Melánie seděla v trávě a celé její tělo říkalo, že už neudělá ani krok. Všimla si, jak se na ni Ed podíval:

„Co je? Potřebuju si odpočinout...“

Aby svým slovům dodala váhu a mohla si ještě posedět, postupovala dle osvědčeného schématu – udělala z toho morální problém a obvinila Eda z bezohlednosti. Ignorovala fakt, že se cestou kvůli ní třikrát zastavovali, zatvářila se pohoršeně a vyčetla mu:

„Celou cestu ženeš jako splašený!“

Ed to bral jako urážku před synem. Už měl na jazyku kousavou odpověď na téma *difference reality a ženského vnímání*, když se jeho pohled setkal s Bobovým. Viděl na něm, že je mu jasné, že kdyby šel sám, zvládl by cestu o polovinu rychleji a že řízení výčitkami, zvláště pak těmi neopodstatněnými,

nesnáší přinejmenším stejně jako jeho otec.

Najednou si uvědomil, jak špatný příklad synovi dává: on se k poznání ženské povahy dopracoval až ve vyšším věku, ale Bob prohlédl už teď! Snadno, ve spojitosti s tím, že mu Edita právě dala kopačky, dojde k závěru, že se bez ženy obejde i po zbytek života.

Ed tedy nic neřekl a raději se podíval do údolí, zalitého sluncem. Pak si vzpomněl na nedávný sociologický průzkum, který ukazoval, jak moc jedinců ve městech žije samo. Dnešní společnost to umožňuje a toleruje... takže vlastně proč ne?

Otočil se zpět a mlčky si se synem potřásl rukou. Ed vzal batoh, Bob zvedl ze země cestovní hůl, každý z jedné strany popadl Melánii a vydali se na zpáteční cestu.

5.

Do chaty se vrátili krátce před setměním.

Než se však vydali na zpáteční cestu, padla tma. Všichni si sedli do terénního vozu, který jel první, a SUV se všemi věcmi ve vlečném režimu jelo za nimi. Automat terénního vozu byl na noční jízdy stavěný a předával podrobné informace o cestě automatu SUV.

Nad ránem byli doma. Pomocnice byla v šoku, když viděla tu pomačkanou trojici. Šok se ještě prohloubil, když ji Ed požádal, aby jim kromě snídaně do lednice připravila na večeři studenou mísu a pak šla domů.

Večer se sešli u stolu a Bob jim převyprávěl celou svou slavnou výpravu. Kromě několika podlitin a velké boule uprostřed hlavy mu už bylo dobře. Jen si stěžoval na bolest mezi lopatkami, a když ho Melánie donutila, aby jí ukázal záda, vykřikla překvapením.

„Máš tam velký rudý flek... Vypadá jako spálený, ale jak se ti tam sluníčko dostalo, je mi záhadou. Počkej, namažu ti to, rychleji se to zahojí!“

Ed se probudil s prvními slunečními paprsky a cítil se svěží. Vzápětí se však ulekl – jak to, že leží na bříše? To nikdy nedělal. Ale pak se mu vybavil zamračený obličej Melánie, která mu v noci přišla vynadat, že chrápe.

Vlastně ho nevzbudilo slunce, ale nějaký podivný zvuk pod okny. Chvilí trvalo, než zkoordinoval ruce a nohy a podařilo se mu z nezvyklé polohy vstát. Ještě než došel k oknu, poznal, co to bylo za zvuk: zahradník se snažil nastartovat malotraktor. *Zbláznil se snad? Proč to dělá ve čtyři ráno?*

Před oknem ale zůstal v šoku zírat – žádný traktor ani zahradník venku nebyl. Místo toho cítil, jak mu ztěžkly nohy a pak i ruce. Zároveň se zvuk traktoru změnil na šum nevyladěného radiopřijímače. Po několika sekundách ale na něho někdo mluvil, byť slovům přes šílené šumění nerozuměl.

Šum utichl a zanechal Eda zmateného. Po krátké přestávce byl šum zpět a slovům bylo částečně rozumět:

„Toto je ul... ový... nos. Dob... den... ne Sca... Ede.“

Zase následovalo hrobové ticho, ale Ed si připadal ohlušený. Úplně zapomněl, že se nemůže hýbat a snažil se pochopit, co slyší. *Jaký nos, sakra? Aha, pře-nos.* Ale šum tu byl zas:

„Opa... ji: toto je ultrazvu... přenos. Už jsi sl... el o přenosu hlasu pomocí

u... vuku? Odpo... ej potichu, at' neo... chnu.“

„Ano,“ zašeptal Ed.

„Výborně! Čistota přenosu závisí na přesném vyladění no... ho kmitočtu tak, aby se dos... do rezonance s hlavou, která... guje jako demo... áor. Víím, že mi po technické stránce rozumíš. Také zajisté chápeš, že to nikdo jiný neslyší... Nemusíš se bát, nechci z tebe udělat blázna. Naopak tě žádám o pomoc.“

„Moment!“ zděsil se Ed, ale stále se snažil šeptat. „Jak víš, že jsem zrovna na tohle pomyslel?“

„No jo, to mi ta srandička dlouho nevydržela. Podcenil jsem tvůj postřeh, Ede... Nezlób se, nechtěl jsem tě hned na začátku vyplašit. Ve skutečnosti nemusíš mluvit vůbec. Stačí si slova jen myslet.“

Aha. Takže to není ultrazvukový, ale telepatický přenos... Proč ta šaškárna s ultrazvukem?

Jak už jsem řekl: nechtěl jsem, abys myslel, že jde o vnitřní hlas, že ti přeskočilo. Abys nezačal šílet a nevyběhl z pokoje. Abys hned od začátku pochopil, že jsem jiná entita, a ne třeba druhá hemisféra tvého mozku. Chtěl jsem naši diskusi udržet na vědeckém základě.

Myslím, že stále neříkáš všechno. Kontrolní otázka: jsi energetická, nebo fyzická entita? Jako jestli máš tělo?

Dobrá otázka – ano, mám tělo. Ale nejsem žádný brouk, jak sis právě myslel!

Je jedno, jak vypadáš. Soudím, že výměna myšlenek je jedna věc, ale abys bezprostředně vnímal mé pocity, musíš být v přímém kontaktu... Proto jsem se probudil na bříše? Protože tě mám na zádech?

Jsem moc rád, že jsem narazil právě na tebe, Ede. Tvá dedukce je správná a šmahem vyřešila mé dilema, jak zahájit komunikaci. Ty máš pro strach uděláno.

Ale vůbec ne! Byl bych strachy zelený, kdyby mi nebylo jasné, že mě máš ve své moci, takže strach by byl kontraproduktivní. Nevím, jak moc jsi obeznámen s naší civilizací, snad mi budeš rozumět. Jeden filozof řekl: svoboda je poznána nutností. Ještě jsi mi neřekl, jaký druh pomoci po mně budeš chtít, ale udělám, co jen budu moci. O to dřív se tě zbavím... Uvažuji správně?

Ano.

Můžeš mi to slíbit?

Ano. Přesně tento druh pomoci mám na mysli – potřebuji dopravu.

Předpokládám, že jsi byl v té havarované lodi, kterou našel můj syn?

Ano. Skutečně šlo o nedopatření. Měl jsem přistát na Floridě, přímo na

mysu Canaveral. Ale transportér byl poškozen při návratu ze subprostoru.

Takže jsi takhle mluvil i s Bobem?

Ne! To jsem se neodvážil. Uvažuješ špatně, Ede, nemusel jsem se nijak přizpůsobovat. Od začátku se počítalo s tímto způsobem navázání kontaktu a jsem konstruovaný tak, abych byl s člověkem kompatibilní. Nechtěl jsem však přijít o jediného nositele, který mě mohl dopravit do civilizace.

Konstruovaný? Takže jsi stroj?

Přijde mi směšné, Ede, že se slovem stroj jsi pocítil zklamání. Nebo snad pohoršení? Problém ale je v lidech, ve vašem chápání toho pojmu. U nás mezi tím není rozdíl – přece zkonstruovat lze i člověka. No ano, ještě do toho motáte pojem živý. Máte v tom děsnej guláš. Poradím ti: nahrad' slovo živý slovem funkční. Ptal ses, zda jsem obeznámen s tvou civilizací. Ano, jsem. Dostatečně, abych věděl, že vám přechod od neživé hmoty stále přijde jako zázrak. Přitom jde jen o to, že stroj jménem buňka, když má pohromadě všechny součásti, začne fungovat. Mé buňky jsou sice z jiných molekul, jiných materiálů, nevznikaly postupným vývojem po miliony let, nýbrž byly sestaveny inteligentním konstruktérem, ale jsou stejně funkční jako ty tvé.

Zní to rozumně. Jestli tě to urazilo, tak promiň. Poučil jsi mě, přizpůsobím se. Nebráním se změně pohledu, jen to bude chtít čas. Máš jméno?

Jsem kurýr číslo třicet jedna.

Tak ti budu říkat Jednatřicítka. Kurýr je určen k přenosu zpráv. Pro koho je tvá zpráva – pro lidi?

Ano.

Logicky musí následovat otázka: od koho?

Od mého konstruktéra. Klidně bych mohl říct, že stvořitele. Na podrobnosti se mě neptej, na toto téma víc nevím.

Obsah zprávy je asi tajný, určený pro oficiální struktury, pro nejvyšší místa?

Ale vůbec ne, klidně ti to řeknu. Přivážím pozvánku na setkání civilizací. Můj konstruktér tomu říká jednoduše: konference.

No vida, přece jen nejsme ve vesmíru sami!

Takový pohled mi přijde nesmyslný, nekonečně arogantní. Ovšem pravdou je, že si to myslí většina z těch dvaatřiceti civilizací.

Aha, tak proto jsi jednatřicítka... Alespoň nejsi poslední.

Uvažuješ špatně, Ede, jsem poslední – počítá se od nuly!

A má to pořadí nějaký význam?

Nevím. Mohu usuzovat jen z jedné poznámky Nultého – podle všeho jsem poslední, protože lidé jsou ze všech civilizací nejméně rozvinutí. Uráží tě to,

Ede?

Ne. Možná mě to mrzí, ale logicky někdo musí být poslední... Tak mě tak napadá: my nevidíme ostatní, oni nevidí nás. Co Fermiho paradox?

Ano, všechny civilizace mají obdobu Fermiho paradoxu. Jeho vysvětlení je přitom jednoduché: všechny civilizace v Mléčné dráze jsou na podobné technické úrovni, alespoň co se komunikace týče. Prostě všechny používají pomalé rádiové vlny. Vhledem ke vzdálenostem mezi nimi o sobě neví.

Když jsi se zmínil o technické úrovni: víš o tom, že se neumíme pohybovat hyperprostorem nebo subprostorem? Ať už ta slova znamenají cokoli, jsou jen v naší fantazii... Takže pokud ta konference nebude až za takových padesát let, tak na ní budou lidé chybět. Anebo ten tvůj Nultý pro nás pošle loď?

Konference je už za pět pozemských roků. Ale to se stihne, neboj se. Nultý loď nepošle: pokud vím, žádné lodě neexistují. Víš, máme tu znalost, ale po Galaxii se netouláme.

To nechápu – máte takové úžasné znalosti, ale nevyužíváte je?

Vždyť u lidí je to stejné – vaše planetární síť je plná znalostí, které nevyužíváte... Soudím, že ti to přijde podivné, protože lidé touží po hvězdách, ale neumí to. Až to budete umět, nedočkavě se rozlétnete po Galaxii. Jenže i toho se jednou nabažíte, věř mi.

Možná máš pravdu, ale toho se stejně nedožiju... Tak jak to bude? Lodě nemáte a konference je už za pár let kdesi v Galaxii. Jak se tam lidé dostanou? Nějakou zkratkou přes pátý rozměr?

Z nějakého důvodu přišlo Nultému důležitější poskytnout mi informace o všech pozvaných civilizacích než o té naší. Proto mohu srovnávat. A lidé vynikají nade všemi ostatními v nápaditosti. Pravda, někdy k vlastní škodě, ale co se týče kosmu, jste na špici.

Cítím tu rozpor: tunelování prostoru je stále jen naše zbožné přání, zatímco jiní už to umí! A ty nás teď vychvaluješ.

Není tam rozpor: představa ještě není znalost, myslet si neznamená vědět. Na druhou stranu ale nelze zkonstruovat to, co si nepředstaviš, co tě vůbec nenapadne udělat...

Ted' vůbec nechápu, o čem mluvíš, Jednatřicítko.

Zmínil jsi pátý rozměr. Jak jste na něco takového vůbec přišli, když ho nevidíte? Ve všech ostatních civilizacích je fantazie a znalost mnohem více konzistentní. Jako dvě strany téže mince. Vyvíjí se společně, vzájemně se ovlivňují a podporují. Ale u lidí je technická fantazie jak utržená ze řetězu! V podstatě jen u lidí se fantazie prakticky osamostatnila, jen u lidí zahrnuje takové množství věcí, které nelze zkonstruovat.

Chceš tím říct, že tunel pátým rozměrem nikdy nebude? Jak to víš?

Nemělo smysl kontrolovat vývoj civilizací častěji než každých sto let. Se vstupem do kosmu se vývoj civilizací vždy zrychlil, ale u lidí najednou Nultý zjistil, že váš vývoj nabral nevídanou rychlost. Koncem minulého století musel Nultý nařít rozsáhlý průzkum – tak rozsáhlý, že jste si ho všimli. Až zprovozněním planetární sítě jste nám o sobě sami poskytli reprezentativní zdroj informací... Nultého, který existuje déle než vaše civilizace, hned tak něco nepřekvapí. Přesto ho některé nápady lidí udivily a zaujaly natolik, že se je pokusil realizovat.

Aha. A tunel pátým rozměrem nefungoval... To je škoda. Vypadalo to tak elegantně, když se hrdinové příběhu ocitli následujícím krokem na druhém konci Galaxie.

Nebud' z toho smutný, Ede. Jiné nápady ale fungovaly a obohatily naše znalosti. Z toho usuzuju, že Nultý má k lidem něco jako citový vztah. Přejděme od civilizace k jednotlivci. Můžeš mi říct, Ede, proč máš v hlavě tolik technických znalostí, když je nevyužíváš?

Za mlada jsem hltal fantastické příběhy, účastnil jsem se všelijakých setkání fanoušků všeho možného, ve shodě se svou náturou jsem nasával ohromná množství nápadů, aniž bych řešil, že pro můj další život jsou k ničemu. A stále nacházím čas pro přečtení článků o nových objevech a nápadech. Chceš tvrdit, že to jinde nedělají? Něco jako nebudeme fantazírovat dál, protože jsme ještě nezrealizovali stávající fantazie?

Když to takhle řekneš, vypadá to nesmyslně. Ale v principu, když vynecháš vědomý přístup, uvažují jiní právě takto. Proto vás Nultý na konferenci přizval: neumíte se sice pohybovat subprostorem, ale v mnoha věcech jste předstihli jiné civilizace o desítky let. Nultému přišlo nespravedlivé, abyste na konferenci chyběli, když jste od objevu subprostoru malinkatý kousek.

Říkáš kousek? Jen těžko si dokážu představit, že jsou v tvé paměti agregované informace o nás a dalších jednatřiceti civilizacích. Nicméně připouštím, že o nás víte víc než my sami. Přesto mi přijde divné, že bychom se objevu tunelování byt' jen přiblížili.

Ale je to tak, Ede. Obcházíte kolem už pětáctýřicet let.

To by se přeci v rovnicích projevilo, ne?

Kdepak, Ede, takhle to nefunguje. Vysvětlím ti to jednoduše: srovnej matematiku pánů Newtona a Einsteina. Newtonovy vzorce jsou přece plně funkční a pár století dokonale popisovaly realitu. Nebylo v nich nic záhadného, nic v nich nechybělo! A přesto nepopisují realitu celou. Einstein přišel na to, že realita je složitější a Newtonova fyzika je součástí té jeho.

Takže mi chceš říct, že ani současná matematika ještě pořád nepopisuje celou realitu? Že tam něco chybí?

Ano. Přesně tak to je. Matematika, popisující realitu, má tu podivnou vlastnost, že vytváří zdánlivě ucelené systémy na mnoha úrovních a na každé z nich se tváří, že už je to vše, že není co dodat. Proto je lidská představivost důležitá... A mým posláním, jako první krok, není nic menšího, než vaši matematiku dotlačit na další zdánlivě ucelenou úroveň. Ve druhém kroku pak pomoci s realizací subprostorového motoru.

Hmm... Z blbce géniem za pět let? No nevím nevím – teprve jsme začali kolonizovat vedlejší planetu a za pět let bysme měli doletět přes polovinu Galaxie? Možná lidi přečeňuješ.

Konference se bude konat na planetě, jejíž hvězda se nachází na opačné straně Galaxie. A Sagitarius v jejím středu je tak mocný, že jeho gravitace sahá až do subprostoru a musí se obletět. Ve skutečnosti musíme odstartovat už za sedmdesát sedm měsíců. Raději za sedmdesát šest. Proto je třeba spěchat. Už víš, jak to udělat?

Ano. Víím, na koho se obrátit. Ale i když bude souhlasit, cesta bude trvat skoro dva dny. Víš, Jednatřicítko, spadl jsi do hodně odlehlé oblasti.

Nestěžuji si. Jsem rád, že jsem to přežil a mohu splnit úkol... Vaše hospodyně připravila snídani. Melánie a Bob už tam jsou a diví se, že tam nejsi. Vnímají tě jako ranní ptáče.

Jak to víš? To dovedeš číst myšlenky i na velkou vzdálenost?

Neuraz se, Ede, ale přijde mi divné, dokonce docela směšné, jak toho málo víte o sobě a přitom se tlačíte do vesmíru. Já jsem vůči člověku sice geniální, ale přece jen parazit. Mám jen ty nejzákladnější receptory. Všechno ostatní dodává hostitel.

To jako že můj mozek přijímá cizí myšlenky?

Chápeš to správně, Ede, lidské podvědomí je velmi citlivé a docela běžně přijímá vyzářování jiných mozků, filtruje je a částečně i zpracovává. Ale jen výjimečně se to projeví navenek, jako u tvé ženy. Já jen vím, kam si mám pro ty signály sáhnout, zesílit je, dekodovat a využít.

Jak daleko se takové signály přenáší?

Když je potřeba, tak velmi daleko. Psychická planetární síť tu je od vzniku života a má silné samoorganizační schopnosti. Každý, i ten sebemenší mozek může fungovat jako retranslační stanice v případě, že je naléhavá zpráva určena někomu jinému... Jenže na téhle planetě se něco pokazilo a žádný tvor neumí tyto informace vědomě využít.

V jiných civilizacích je to snad jiné?

Ano. U dvou se telepatie využívá na sto procent a verbální komunikace se téměř nepoužívá. Příslušníci všech ostatních civilizací si jsou sdílení myšlenek vědomi a v různé míře ho používají. Podle Nultého je tohle hlavní příčina pomalého vývoje lidí. Ale jak už jsem se zmínil – není to nic dramatického.

Ed se pokusil pohnout. Protože mu nic nebránilo, odvrátil se od okna a zamířil do koupelny. Pak se rychle převlékl a zamířil do jídelny.

Tak já jdu na tu snídani.

Dobrou chuť, můj hostiteli.

Znělo to nadměru provokativně.

6.

Ed se omluvil za zpoždění a tvrdil, že zcela výjimečně se mu nechtělo z postele. Po snídani řekl, že pojedje na letiště a pak poletí do Seattlu. A že potřebuje, aby letěl Bob s ním. Melánie však protestovala:

„Neměl by navštívit doktora? Po takové ráně? A co ta spálená záda?“

Než mohl Ed vybuchnout, Bob rozhodně řekl:

„Nic mi není, mami! A ty záda jsou taky v pořádku, podívej.“

„A co ty zkoušky?! Kdy se budeš připravovat???“

„Vezmu si učení s sebou. Jestli mě táta potřebuje, bude se muset smířit s tím, že ho budu celou cestu obtěžovat otázkami. S jeho pomocí mi to půjde dvakrát tak rychle a déle to vydrží... Jako bys to nevěděla,“ řekl matčině údivu a usmál se na otce. „Táta neumí vysvětlovat jednotlivosti, ale vždy jen v souvislostech. Je to ale lepší, než to třikrát číst a pak tupě opakovat.“

* * *

Bob možná něco vytušil. Nebo se na cestu po otcově boku prostě jen těšil. Každopádně neuplynula ani půlhodina a byli na cestě.

Ed už během snídane sestavil plán a Jednatřicítka ho schválila. Jakmile opustili město v Edově služebním autě, řekl Ed synovi:

„Děkuji ti, že jsi souhlasil a nevyptával se. Před matkou bych ti to nemohl vysvětlit, ale než dojedeme na letiště, všechno ti bude jasné. Nejprve ale musím vyřídit jeden telefonát... Siro, vyhledej a spoj mi fyzika Adama Mayera ze Seattlu.“

Mozek vozidla správně usoudil, že přesné informace bude mít domácí počítač, a spojil se s ním. Minimalizoval tak možnost chybného spojení.

„Volaný hovor nepřijímá, je velmi vytížen. Jeho asistent se ptá na důvod a důležitost hovoru.“

„Dávný přítel, důležitost maximální.“

„Asistent žádá pět minut strpení.“

„Souhlasím.“

Zase se obrátil na syna:

„Prohlédl sis tu sondu?“

„Myslíš tu spadlou? Moc ne, skoro vůbec. Přiblížil jsem se moc rychle, potom jsem vnímal jen útržkovitě a mojí hlavní snahou bylo dostat se odtamtud. Je na ní snad něco zvláštního? Proto sháníš nějakého fyzika?“

„Ano, souvisí to. Asi na mě poznáš, že si nedělám srandu, ale raději to řeknu nahlas – nemám na srandičky náladu! Všechno, co ti řeknu, je fakt... Byla to kurýrní loď. Nebyla prázdná... A nepatřila lidem!“

Sakra, Ede, jdeš na něj moc rychle!

Vůbec ne, můj syn je celý já.

Ani bych neřek'...

„Tak proto se tam hrnuly ty vrtulníky?! Jak to víš, tati?“

„Řeknu ti všechno, synu, ale nejdřív mi odpověz: myslíš, že by predátoři nechali bez povšimnutí takové tučné sousto? Polomrtvých osmdesát kilo by jim určitě chutnalo!“

„Jsem dost hubený,“ ušklíbl se Bob, ale hned zvažněl. „Určitě nenechali... To mě ten cestovatel chránil, nebo co? Takže má ruce a nohy? Anebo chapadla?“

„Ani jedno. Musíme se, Bobe, smířit s tím, že člověk má v podvědomí velmi omezený program, který silně pokulhává za možnostmi technických prostředků, tedy těla. Kurýr o nás ví víc než my sami a dokáže toho využít... Celou noc jsi kolem sebe vytvářel elektrické pole a několikrát jsi byl nucen dát dotěrným zvířatům elektrickou ránu. Proto jsi byl ráno tak vysílený. I kdyby si to kurýr ve své fantazii přikrášlil, pořád zůstává faktem, že tě chránil.“

Na tvé řeči se hodí jedno místní přísloví: Nepokoušej hada bosou nohou!

Bob pokýval hlavou:

„Moje záda! To nebylo od sluníčka... Měl jsem ho na zádech.“

Řekni mu, že se za tu spáleninu omlouvám.

„Ano... Za tu spáleninu se ti omlouvá, bylo to nedopatření... Jsem nadšený, protože místo šílení používáš hlavu. Nediv se, synu, že se v tobě vidím... Snadno si odpovíš na otázku, jak to všechno vím.“

„V noci se přestěhoval k tobě a komunikujete spolu?“

„Správně.“

„A proč se neozval mně?“

„Zná lidi jako druh, ale nemohl vědět, co uděláš ty. Báł se, že by ses nevrátil mezi lidi a on by nesplnil úkol, pro který byl stvořen. Je to kurýr, synu. Přináší lidem pozvánku na setkání civilizací z Mléčné dráhy. Spolu s ní také znalosti. Máme s jeho pomocí postavit kosmickou loď mnohonásobně rychlejší než světlo. Do čtyř let.“

Bob na otce valil oči, tváře mu hořely a tvářil se nadšeně. Chvilí si přehazoval otcova slova z jedné hemisféry do druhé a postupně chladl. Pak smutně prohlásil:

„To všechno je sice hezké, ale taková znalost přinese velké změny ve

společnosti. Tyhle informace mají moc převrátit naši civilizaci vzhůru nohama! Neuvědomuješ si to snad, tati?“

„Ach, Bobe! Samozřejmě že si to uvědomuju! Ale dříve či později na to lidé přijdou sami a potom se společnost stejně změní. Rozprchneme se do Galaxie... Překvapuješ mě, synu! Nikdy jsem se nesnažil z tebe udělat pokračovatele mého podnikání, ale uvažování v širokých souvislostech se na tebe stejně nějak přeneslo.“

„Nejspíš za to může genetika, tati,“ prohlásil Bob ironicky a široce se usmál. Chtěl ještě něco dodat, ale ozvala se Sira:

„Pan Mayer žádá o spojení.“

„Spoj ho,“ přikývl Ed.

„Dobrý den. Maximální naléhavost – jde snad o život?“

„Dobrý den. Jak se to vezme. Nejde sice o můj nebo váš, ale až vám vysvětlím situaci, uznáte, že naléhavost je na místě.“

„Jste mi povědomý, pane, ale nevím, kam vás zařadit,“ prohlásil kulatý obličej, ještě více zakulacený kruhovými obroučkami brýlí a orámovaný dlouhými vlasy. Z malé obrazovky ve voze na ně zkoumavě shlížel prototyp vědeckého obličejce, z něhož vyzařovala inteligence každým pórem.

Víc takových lidí! prohlásila nadšeně Jednatřicítka.

„Vzpomeňte si na podivnou náhodu před nějakými jedenácti lety: malé město, setkání snůlků a fantastů, poslední volný dvouulůžkový pokoj v celém městě. A dva nadšenci v informačním centru. Okolnosti nás donutily bydlet tři dny spolu. Myslím, že jsme si rozuměli... A tykali, Adame.“

„No jo... Ed?“ zalovil Adam v paměti, až se mu oči protočily. „Pokud si dobře vzpomínám, říkals, že jsi ženatý a máš syna. To je on?“

„Ano. Čas se nezastavil ani u mě, Adame.“

„Nenapadá mě, co bys ty mohl chtít ode mne, Ede. Respektive možností je nekonečně mnoho. Povědej!“

„Zaznamenal jsem, že jsi byl na stáži v Evropě.“

„No ano. Však jsem tu informaci sám uveřejnil.“

„Také jsem dohledal, že jsi se připlel k nějakému záhadnému objevu v Centru mimozemských záležitostí.“

Tak nabubřelý název bezvýznamné instituce mohou vymyslet jen lidé!

„Vážně? To je smutné: evidentně došlo k úniku informací z CMZ. Ale není to nic závažného či tajného. Kam tím míříš, Ede?“

„To víš, čmucharové mají dlouhé nosy... To byl jen úvod, Adame. Já tu mám přítele, se kterým jsme přemýšleli nad tím, co lidé asi tak mohli zachytit. Dospěli jsme k závěru, že v našich možnostech by byl jedině jistý impuls, který vyvolá návrat tělesa ze subprostoru. Je to tak?“

Při poslední větě Adam zbledl a šokovaně otevřel ústa. Dlouho trvalo, než se zmohl na otázku:

„Někomu se podařilo nabourat se do počítače VÚČEP?“

„Tomu sám nevěříš, Adame! Hledej dál!“

„Jakákoliv jiná možnost je ještě šílenější! Už mě nenapínej! Odkud máš tu informaci, Ede?“

„Někdy nastane i ta nepravděpodobná varianta. Budeš ji muset připustit, Adame. Tu informaci mám přímo od zdroje. Ale neptej se mě na podrobnosti, nerozumím tomu. Poslouchej dobře, Adame: můj přítel shání špičkového fyzika a matematika. Někoho takového, co si vlnové rovnice řeší jen tak z dlouhé chvíle u ranní kávy. Slíbil jsem, že mu pomůžu. Je v zájmu nás všech, abych se k nějakému dostal co nejdříve, protože odpočet už běží... Jsi jediný fyzik, kterého znám. I kdyby se nakonec zjistilo, že budou potřeba další chytrí lidé, ty budeš vědět, kam se obrátit... Jsme na cestě na letiště, zítra ráno budeme v Seattlu. Můžeš si vyhradit čas? Podle mě postačí půlhodina: buď tě přesvědčím, nebo budeme muset vymyslet něco jiného... Plán bé ale ještě žádný nemám.“

„Dobrá, přijmu tě. Řeknu asistentovi, aby naplánoval místo a čas setkání a adresu ti poslal... Ede, proč máš syna s sebou?“

„Když jsi z Evropy odjel, dopadl k nám do hor neznámý stroj. To ti už asi neřekli, že?“

„Neměli důvod. Ta krátká práce pro CMZ byla opravdu jen náhoda... Takže Esamel měl pravdu... To jsi také našel v síti?“

„Ne! Určitě to je supertajná informace.“

„Jak to víš ty, Ede?!“

„Protože můj syn se tou dobou poflakoval na chatě... pardon,“ opravil se, když zachytil Bobův pohoršený pohled, „připravoval se tam na zkoušky. Myslel, že do hor spadlo letadlo a šel trosečnickům na pomoc. Jenže narazil na malou kosmickou loď. Doslova... Podrobnosti ti ale povím až po příletu!“

„Překvapuje mě, že si ho vojáci neodvezli s sebou.“

„No, bylo to jen tak tak. Vrtulníky se začaly rojit ve chvíli, kdy jsme odjížděli z chaty... Ahoj, zítra po šesté hodině někde v Seattlu. Děkuju za pomoc.“

Spojení skončilo a Ed musel zavřít oči, protože ze samého soustředění se mu málem rozskočila hlava. Bob ho nechal odpočívat, ale vydržel to jen tři minuty:

„Řekl jsi, že odpočet běží. Co dalšího ti ještě kurýr řekl, tati? Hrozí nám snad sankce od vyšší civilizace, když se na to setkání nedostavíme?“

Adam Mayer dlouho seděl před monitorem a bez hnutí zíral na *Hovor ukončen* v malém okně v rohu obrazovky. Jeho mozek třemi paralelními proudy promýšlel podivný hovor s dávným, náhodně získaným přítelem. Nakonec se rozhodl a nechal si spojit Lirona Esamela.

„Dobrý den, pane Esameli. To jsem já, Mayer.“

„Budte zdrav! Zpáteční cesta byla v pořádku?“

„Ano, děkuju za optání. Chtěl jsem vám říct, že jsme oba měli pravdu.“

„Pravdu v čem?“

„Vy jste řekl, že něco přiletělo do Sluneční soustavy, já jsem tvrdil, že to bylo něco malého. Ovšem taky vím, že jste v té lodi spadlé do hor nic nenašli.“

Liron dle očekávání nezbledl, ale zrudl. Adam přispěchal s vysvětlením:

„Ujišťuju vás, pane, že nejde o únik informací z CMZ. Právě mi volal dávný přítel, co žije nedaleko rezervace, kam ten stroj dopadl. Jeho syn si myslel, že jde na pomoc havarovanému letadlu, a objevil tu sondu. Zřejmě si odnesl návštěvníka s sebou a ten pak přestoupil na jeho otce, který mi volal. Ví, zní to šíleně, ale řekl mi věci, které nikdo jiný vědět nemůže. Mě šokoval tím, že věděl, co za impuls jsme zachytili. A ještě přidal tuhle tajnou informaci, kterou jsem využil já, abych vás přesvědčil.“

„Přesvědčil o čem?“ zeptal se Liron, který mezitím vychladl.

„Že se to doopravdy děje. Navázal bych na svou představu testu nového pohonu. Asi takhle: civilizace na podobném vývojovém stupni testuje subprostorový pohon. Let proběhne dobře, ale po návratu do třírozměrného prostoru dojde k havárii a tester skončí na planetě s civilizací schopnou mu postavit kosmickou loď, s níž se může vrátit domů. Hlavně proto, aby se doma dozvěděli, že pohon funguje a chyba byla jinde. Vždyť stačí tu civilizaci jen trochu popostrčit.“

„Připouštím, pane Mayere, že máte bohatou fantazii. Tak dobře, řekněme, že se to takhle stalo. Jak to myslíte s tím popostrčením?“

„Má-li ten testovač hlubší znalosti o pohonu, které my nemáme, pomůže nám subprostorový stroj postavit. Ví, že ten pohon funguje. Výměnou za to bude první kontakt. Aby nás dovedl ke správným rovnicím, bude logicky shánět ty nejlepší matematiky. Přesně to po mně ten fantasta chtěl.“

„Vaše představa vážně zní logicky. Jedou k vám, a pokud vím, jste fyzik. Hloupý také nejste – to snad nechcete být slavný?“

Adam nasadil škleb provokatéra:

„Je-li jen z poloviny pravda, co jsem si tu navymýšlel, pak se s tím pojí velká zodpovědnost. Proti slávě nic nemám. Stojím ale jen o takovou tu naši domácí, běžnou... bez zodpovědnosti.“

„To jsem radši neslyšel...“

„Nejsem takový matematik! Proto vám volám: určitě budete o nějakém tom géniovi vědět. Já si zítřa poslechnu ty jejich důkazy, a ukáže-li se, že se Ed opravdu nezbláznil, přiletím s nimi, kamkoli řeknete... Rád bych se toho podniku zúčastnil. Jako šedá myška.“

„Souhlasím, nebudu vyhlašovat žádný poplach. Teprve když se mi do zítřejšího večera neozvete. A myslím, že se podceňujete. Rád vás přijmu do

týmu... Ony jsou někdy šedé myšky prospěšnější než géniové. Tak platí! Zatím na shledanou.“

* * *

Vše probíhalo podle plánu.

Adam poslal Edovi adresu setkání a kód taxi, které si je na letišti mělo vyzvednout. S čím ale nepočítali, byla lidská účast. V Seattlu, v hloučku u východu z letiště, objevili nad hlavu zdviženou cedulku se svým jménem.

Starší muž se silnými brýlemi, oblečený do obleku dávno vyšlého z módy, naznačil úklon, mile se usmál a podal Edovi ruku:

„Dobrý den, jsem váš taxikář a jmenuji se Vik. Posílá mě pan Mayer. Pojdte prosím se mnou... Dovolíte?“

Taxikář chtěl převzít jejich zavazadla, ale Ed s díky odmítl. Když vyšli před budovu, zeptal se Vik zdánlivě bez zájmu:

„Mayer vám poslal kód. Můžete mi ho říct?“

„Moment, musím se podívat do externí paměti... AXQ2578.“

„Děkuji,“ přikývl Vik spokojeně. „Nevysvětlil mi, o co jde, ale kladl mi na srdce, abych si ten kód ověřil... Zavazadla si, prosím, uložte sem... Za dvacet minut jsme na místě.“

Ed o tom pochyboval, ale neřekl nic. Uložil tašku do nevelkého zavazadlového prostoru, odstoupil od vozu a rozhlédl se. Pak se udiveně zeptal:

„Copak v Seattlu nejezdí automatická taxi? Nebo jste jen koordinátor, pane Viku?“

„Všechny vozy taxislužby jezdí samy. Já a ještě jeden podobně postižený člověk jsme výjimka. Pozůstatek starých dob... Ale nebojte se, řídit nebudu. Takže vlastně jsem jen takový koordinátor,“ dodal smutně.

„Jak postižený???“

„To máte tak: dělám taxikáře celý život a nic jiného neumím – řečeno úředními slovy, kterými mi povolili tuhle živnost dál provozovat. Uznali, že někteří starší klienti účast člověka uvítají. A protože to funguje dokonce lépe, než si mysleli, dali mi licenci na doživotí. Když vůz řídí automat, nevadilo by ani, kdybych oslepl.“

Automatický řidič ve spojení s městským řízením provozu se předvedli v tom nejlepším světle a taxi skutečně zastavilo na vyhrazeném stání u chodníku za pouhých devatenáct minut.

„Jsme na místě,“ hlásil Vik. „Přímo před vchodem!“

„Vypadá to jako škola,“ utrousil Bob a oťrásl se.

„Taky to JE škola. Pan Mayer prohlásil něco o tom, že na některé věci je stará dobrá tabule a křída lepší než supermoderní vymyšlenosti... Vyjedete výtahem do druhého patra, od výtahu se dáte vpravo a půjdete do učebny na

konci chodby. Místnost číslo 208.“

Vystoupili. Vik jim otevřel kufr a podal Edovi ruku. Rozloučil se s nimi, posadil se do vozu, a když Scariové vešli do budovy, vytočil pařížské číslo a uvolněně řekl:

„Tady Vik. Řekněte generálovi, že balík byl řádně doručen.“

* * *

Učebna byla zamčená.

Po pár minutách se k nim však z druhého konce chodby přičítal Mayer s klíčem. Pozdravili se a Ed představil syna. Adam vysvětlil situaci:

„Z toho, co jsi mi řekl, Ede, jsem si druhou půlku domyslel, snad správně, a usoudil jsem, že nejsem ten správný člověk. Obrátil jsem se proto na lidi, co mají ty správné známosti, aby někoho sehnali. Opravdu, Ede, uvidíš sám, že nakonec bude k dispozici génius, kterému já šplouchám nanejvýš na kotníky. Ze mě je teď jakýsi styčný důstojník, prostě filtr, který má posoudit, zda si nevymýšlíš pohádky.“

„Máš posoudit, jestli jsem se nezbláznil, že?“ ušklíbl se Ed. „Děkuji ti, Adame. Měl jsem čas hledat co nejkratší cestu k cíli, ale nejprve tě seznáním se svým přítelem a jeho posláním... Ve školní lavici jsem neseděl už hodně dlouho. Bude to jako návrat do dětských let!“

Adamův smích ho překvapil, ale když se podíval na syna, rozesmál se také. Bob se tvářil zhnuseně a přibližoval se k lavicím opatrně, jako by byly smrtelně jedovaté.

„Konec srandiček!“ řekl Ed a posadil se. S vážnou tváří shrnul Adamovi informace od Jednatřicítky. Stačilo mu k tomu dvacet minut.

„Teď víš všechno, co já. Pořád mám ještě deset minut, abych podpořil tu sci-fi pohádku nějakým důkazem. Kurýr si připravil jednoduchou demonstraci: triviální pro něj, jednoduchou pro tebe. Já nedám dohromady ani fyzikální význam té věci... Chci tě ale poprosit, přímo úpěnlivě tě žádám, abys rozhovor vás dvou moc neprodlužoval – být uzavřený ve vlastním těle, odstavený od všech podnětů je velice nepříjemné. Volba učebny s tabulí je vynikající, protože budete řešit nějakou rovnici. Překvapuje mě, že tu ještě mají tu tabuli. Máš křídý?“

„Kříd je dost, jsou v té krabičce. Houba tu také je... Tak jdem na to.“

Ed přistoupil k tabuli. Jeho pohyby byly nejisté, thraně, několikrát se díval na své nohy či ruce, jako by nevěděl, kde je má. Adam si pomyslel, že pohled na loutku, v níž se Ed proměnil, také není zrovna příjemný. Adam se totiž nepřiznal, že jeho hlavní motivací k odmítnutí byl strach. Viděl dost filmů a měl dostatečnou představivost, aby se takového spojení bytostí obával. Dobrovolná sensorická deprivace, když řízení těla převezme kurýr, mu přišla

jako masochismus.

Loutka přistoupila k tabuli – a bylo zřejmé, že se loutkář rychle učí a každý další pohyb je přesnější než předchozí –, z misky si vzala novou křidu a se slovy *<Nejdřív se musím rozepsat>* začala sázet na tabuli znak za znakem. Nejprve pomalu a s obtížemi, stále však rychleji a jistěji.

<Bobe, prosím tě, pojď ty čmáranice smazat... Adame, soustřed' se!>

Hned jak se Bob chopil houby a pokusná písmenka smazal, začala loutka popisovat tabuli všelijakými symboly pozemské matematiky. Bob otce vyjeveně sledoval, ale Adamovi bylo hned jasné, že tohle nemůže být z Edovy hlavy. Když loutka dokončila několik rovnic ve dvou sloupcích na levé a pravé straně tabule, otočila se na Adama s otázkou:

<Předpokládám, že víš, co jsem napsal?>

„Ano. První řádky. Ta rovnice nalevo je vyjádření Laplaceova operátoru v Minkowského prostoru. Ovšem její doplnění a následná úprava je hodně divoká. Úplně se v tom ztrácím... V pravém sloupci je nehomogenní vlnová rovnice, představující Maxwellovy rovnice elektromagnetického pole při splnění Lorenzovy podmínky. Ovšem rozklad čtyřproudu v dalších řádcích je opět mimo mé chápání. Matematicky je asi správně, ale netuším, co má reprezentovat v časoprostoru.“

<S čímže to bojujete víc než třicet let a nedaří se vám to najít?>

„Je toho spousta, Jednatřicítka,“ odfrkl si Adam pohoršeně, ale pak se dostavil nápad: „Myslíš snad temnou hmotu?“

<Přesně tak. Vymysleli jste spoustu možností, pravděpodobné i úplně scestné, vrazili jste do toho ohromné prostředky a díky tomu jste objevili spoustu nových věcí – ale zjistit, z čeho je ta temná potvora, jste nedokázali. Prozradím ti tajemství, Adame: žádná temná hmota a už vůbec ne nějaké její částice neexistuje! Ta vaše temná hmota je docela běžná hmota, kterou ale nevidíte, protože je vázána ve struktuře univerza tak pevně, že se její projevy omezují na dvě interakce – v pořadí dle vaší fyziky na čtvrtou a pátou. O její existenci máte důkazy od samého začátku, ale svedli jste sami sebe na scestí tím, že jste je prohlásili za důkazy nepřímé. Jenže jiné důkazy mít nebudete. Je to stejné jako lidská kostra: tu taky nevidíte, ale tvoří pětinu váhy člověka a zásadním způsobem ho vytváří. Je snad z jiných částic než to ostatní? Není. Přesto by bez kostry nebyl člověk člověkem. A náš vesmír je na tom stejně!>

Adam zíral na loutku s otevřenými ústy, ale za přivřenýma očima běžel mozek na plné obrátky. Příklad s kostrou se mu zalíbil:

„Kostra, říkáš? Naše kosti jsou duté – řekněme, že kostra vesmíru taky. To je snad ten hledaný subprostor? To, co se nám jeví jako celistvé, je ve skutečnosti děravé jako ementál?“

Loutka se pokusila zasmát, ale moc se to nepovedlo:

<V zásadě je to tak... teď ale řekni: přesvědčil jsem tě, že jsem reálný. Abychom termín konference stihli, je před námi spousta práce. Potřebuju alespoň jednoho matematika, s nímž bych sladil vaše teorie s realitou.>

„Přesvědčil... Proč ale nechceš raději naše techniky? Když víš, jak postavit subprostorový pohon, proč ho rovnou neudělat?“

<Mám nařízeno doplnit vaše znalosti, ne vám předat konstrukční plány. Nevím, co přesně tou konferencí Nultý sleduje, ale účelem mé návštěvy je posunout vaše znalosti v mezihvězdném cestování na úroveň ostatních civilizací, které se mají na konferenci setkat. Mají-li se tyto znalosti stát součástí vaší civilizace, je třeba ovlivnit samotné základy. Nebude to tak složité, jak si myslíš, protože vše potřebné máte: dostatečné znalosti o pobytu ve vesmíru, přijatelné materiály pro konstrukci, dostačující technologie pro realizaci nejjednoduššího typu subprostorového motoru. Váš matematický aparát stačí jen trošku popostrčit.>

„Je tu ovšem ještě jeden problém, bez jehož vyřešení nám je pochopení struktury vesmíru málo platné – dostatečně silný energetický zdroj! Ten také pořád nemáme!“

<Ve skutečnosti ty dvě věci spolu souvisí... Uvidíš!>

7.

Ed se posadil do lavice a odfoukl si:

„Jsem rád zase sám sebou.“

„Já jsem taky rád, tati,“ ozval se Bob. „Jsem rád, že nejsi nějaký fyzik... Bylo to děsivé!“

„Vydrž, Bobe,“ řekl Adam s úsměvem. „Už brzy přestoupí Jednatřicítka na nějakého matematika a ty budeš mít svého otce zpět... Dejte mi chvilku, zjistím situaci a seženu odvoz.“

Adam vyšel z učebny a zavolal Esamela:

„Dobrý den, pane. Jsme hotovi... Ve skutečnosti je ta mimozemská návštěva cílená. Je to kurýr, který nám přivezl pozvánku na setkání civilizací a s ní také znalosti nadsvětelného cestování. Proto jsou mé závěry platné: musíme dát dohromady nejchytřejší lidi z celého světa, aby obratem sladili teorii a praxi. Musí to být skutečně bleskem, protože naši zástupci mají odletět za čtyři roky a pár měsíců.“

„To je hodně šibeniční termín,“ zděsil se Liron.

„To ano. Supercivilizace, která kurýra vyslala a nachází se na opačné straně Galaxie, pořádá za necelých pět let konferenci civilizací z Mléčné dráhy. To je také řešením Fermiho paradoxu: všech dvaatřicet civilizací je na podobném stupni technického vývoje, a protože ke komunikaci stále využívají jen rádiové vlny, nevidí se.“

„Nechci být neskromný. Před chvílí jsme si mysleli, že jsme sami, a najednou máme potvrzeno jednatřicet dalších. Přesto je to na jednu galaxii dost málo.“

„Také jsem se na to kurýra ptal a byl jsem ujištěn, že po Galaxii je rozseto několik stovek planet v různé fázi života na uhlíkové bázi a skoro dvě desítky z nich už nesou inteligentní formy. Ale z poznámky, že bez pomoci to trvá přírodě moc dlouho, mi není moc dobře po těle, pane. Kurýr nezná podrobnosti, ale vypadá to, že našemu vývoji bylo pomoheno.“

„Já to беру jako fakt. Však si to ještě jednou řekněte, nejlépe nahlas: *je tu dvaatřicet civilizací na stejném stupni vývoje*. Už to samo o sobě je hodně podezřelé, ne? Pane Mayere, co se stane, když ten termín nestihneme a na to setkání nedorazíme? Zeptal jste se?“

„Zeptal, ale kurýr se dušoval, že neví... Svému stvořiteli říká Nultý a tvrdí, že má k lidem obzvlášť silný citový vztah. Nedoporučuje pozvání ignorovat, ale nějakou likvidaci jednoznačně odmítl... Jenže co pro nás je jediná známá

oáza inteligence, ostrůvek života v nekonečné prázdnotě, může být pro supercivilizaci jen obtížný hmyz. Neriskoval bych to, pane Esameli.“

„Souhlasím... Sice jsem vám řekl, že nevyvolám poplach, ale blázelec, který v CMZ na můj popud nastal, se od něho moc nelišil. Zkrátka jsem na nic nečekal a všechno jsem připravil: před budovou stojí taxi, které vás odveze na soukromé letiště, kde do hodiny přistane nadzvukové letadlo, které vás dopraví do Paříže. Přesvědčil jsem bratry Kozlovky, aby se té akce ujali. Už jsou na cestě. Generál nám vyhradil celé jedno patro v centrále, což bylo prozíravé, protože bude potřeba sežvat génie z celého světa. Minimálně po jednom z každého národa. Náklady na stavbu prvního subprostorového hvězdoletu budou enormní, takže z platících národů by těch géníů mělo být raději několik... To bude šrumeček!“

„Zlí jazykové o vás tvrdí, že nemáte žádnou fantazii, pane,“ zasmál se Adam, „ale není to pravda! Je radost s vámi spolupracovat... Na shledanou v Paříži.“

* * *

Osmadvacetiletí jednovaječní bratři Kozlové, to byly dvě identické, plešaté, podvyživené a špatně oblečené loutky. Loutky, na které nebylo dost materiálu, a ještě byl notně sukovitý a řezbář neměl zrovna cit pro jemné detaily. Navíc měl oko z Kašparovy krávy, a tak ani jejich celkové proporce nebyly obvyklé – má milovaná babička, kterou jsem jako dítě skoro každé prázdniny opakovaně přiváděl do extáze svými nápady, tento stav označovala jako *samá ruka, samá noha*.

Každý obchodník ví, že obal prodává. Často je obal tak dokonalý, že obsah za ním silně pokulhává. Je smutná pravda, že to neplatí jen o věcech – také mnoho lidí vypadá jako dokonalost sama, dokud nepromluví.

Bratři Kozlové však toto pravidlo stavěli na hlavu, byť po prvním pohledu jste se jim raději vyhnuli obloukem, protože se nedalo očekávat, že v takto nedokonalém těle by mohla sídlit nadprůměrná inteligence. Při bližším pozorování navíc jejich nejisté vystupování a chaotické pohyby takový závěr jen podporovaly.

Ed na jednání být musel a Boba vzali jako jeho bodyguarda. Adam cestou Scarie poučil o CMZ a Esamelově týmu. Také se rozpovídal o geniálním Vladovi a Janovi. Přesto byl Ed vzhledem bratrů zaskočen a stálo ho hodně sil jim s úsměvem podat ruku. Ben Ruben, Esamelova pravá ruka, živý, ale nehybný čahoun, zase fascinoval Boba.

Slova se chopil vedoucí týmu:

„Můj nadřízený, generál Sarko, tu s námi není, protože šel informovat prezidenta. Tohle jednání je ještě v kompetenci CMZ, ale abychom všechno zvládli, musíme přistoupit na dalekosáhlé změny ve společnosti. A o ty se

musí postarat politici... Pan Mayer mi už nějaké věci řekl, ale chci od vás, pane Scario, abyste to zopakoval ještě jednou – pěkně uceleně, abychom všichni vycházeli ze stejného základu. A tentokráte do záznamu... Tak prosím.“

* * *

Když Ed skončil, zavládlo dlouhé ticho. Liron Esamel mu poděkoval a požádal ho o trochu té sensorické deprivace. Prakticky okamžitě spatřil na Edovi změnu a byl rád, že se nemusí ptát: *Jsi to ty, Jednatřicítko?*

Obrátil se na svou pravou ruku:

„Bene, už někdo řešil takovou věc jako sdružení více civilizací? Ale prosím tě – pohádky typu Hvězdné války vynech!“

„Ano. Už v padesátých letech s něčím takovým přišel Kir Bulyčev. Říkal tomu Velký kruh. Nebo jen Kruh.“

„Hmm... Jednatřicítko, jakou má Nultý motivaci k takové aktivitě?“

<Adam i vy si myslíte, že něco tajím, ale není to tak. Všechno, co vím, do mě bylo vloženo při mé konstrukci a ke všemu mám přístup. Má paměť neobsahuje žádné blokové části. Od mé aktivace do odletu uplynulo jen několik hodin, které jsem strávil kontrolou funkčnosti ve zkušební komoře. O Nultém, jeho úmyslech nebo o své vlastní civilizaci vím tedy jen to, co můj konstruktér chtěl. Prostě jen to podstatné... Abych splnil úkol, byla mi dána vysoká inteligence. Proto jsem si z informací, které mám, dokázal domyslet spoustu jiných věcí, ale všechny jsou jen pravděpodobné. Jsou to mé představy, které není správné zveřejnit, proto mohly vyvolat řetězec nedorozumění, omylů a chybných závěrů. Musím tedy důrazně zopakovat to nepříjemné slovo: NEVÍM!>

„Tak dobře, Jednatřicítko, přestaneme bádát nad nepodstatnými věcmi a pustíme se do práce... Jedinou šancí, jak stihnout ten šibeniční termín, je dělat co nejvíc věcí současně. Než jste k nám dorazili, dal můj tým dohromady jednoduchý plán. Technik a zkušební pilot v jedné osobě, major Lenský, měl výborný nápad, a proto ten plán předloží on.“

„Esamel tomu říká plán, ale je to jen základní seznam, soupis úvah... Hvězdolet se bude samozřejmě skládat z ohromného množství součástí, ale v zásadě budeme řešit pěti částí: subprostorový motor, energetický zdroj, umělou gravitaci, životní prostředí posádky a vlastní stroj...“

<Přidejte na seznam ještě šestou věc: generátor silového pole. Bez něho se, až subprostorový motor zabere, hvězdolet i s posádkou rozpadne na atomy. Protože jinak budete potřebovat přinejmenším měsíc na dosažení dostatečné rychlosti pro vstup do subprostoru.>

Ben zvedl ruku:

„Máš na mysli problémy s přetížením, Jednatřícítka?“

<Ano. Bez jeho kompenzace je takový stroj prakticky nepoužitelný.>

„Pro takové zařízení tu máme už dávno obecně přijaté označení: tlumič inerce... Klidně se na mě mračte,“ dodal, když se rozhlédl po tvářích kolem stolu, „tak jako bez správných symbolů nebude fungovat matematika, tak bez přesných pojmů dopadneme jako v Babylóně.“

„Dobře, Bene, přidávám na seznam *inerciální tlumič*,“ usmál se Lenský a pokračoval: „Začnu od samotného hvězdoletu, protože je to jediná část bez neřešitelných problémů: navrhnout a postavit takový stroj, když využijeme některou renomovanou firmu, by podle nás mělo být možné do tří let. Ovšem k tomu, aby se stavba zahájila, budeme potřebovat několik technických detailů...“

Jednatřícítka se pokusila zase o něco nového: na Edově obličej se objevil těžko definovatelný výraz, který si však Lenský správně vysvětlil jako nesouhlas, a hned reagoval:

„Proč nám nevezeš konstrukční plány, jsem pochopil. A s těmi důvody souhlasím. Ale také bylo řečeno, že nám pomůžeš s konstrukcí. Těmi technickými detaily mám na mysli rozměry. Nic víc, jen pár hodnot, aby konstruktéři věděli, jak velký prostor mají vyhradit pro motor, elektrárnu a její palivo. A také pro ten inerciální tlumič.“

<Inerciální tlumič bude součástí trupu, ze silového pole nesmí vyčuhovat ani milimetr hmoty... Dobře, dám vám ty hodnoty. Budu však potřebovat informace o materiálech, kterými lidstvo aktuálně disponuje. Než konstrukční tým zorganizujete, bude to určitě několik dní trvat. Bude-li některý Kozel souhlasit se spojením, domnívám se, že do tří dnů ty rozměry budete mít.>

„Souhlasím,“ řekli oba bratři současně a usmáli se na sebe.

„Dál tu máme problém se systémem podpory života,“ pokračoval Lenský ve svém seznamu. „Aby lidé přežili mnohaměsíční cestu a do cíle nedorazily jen jejich stíny, nestačí jen recyklovat vzduch a vodu. Přes všechno, co jsme už dokázali, stále neumíme postavit stoprocentně uzavřený systém. Obdobou cesty na konferenci je cesta na Mars. Jsme hrdí na to, jaké figle jsme v posledních pěti letech vymysleli, aby se to dělo s minimálními náklady...“

<Říkal jsem už Edovi, že máme přehled o veškerých aktivitách lidstva. Ale také to, jak jste svůj rozvoj urychlili natolik, že uhlídat všechny novinky je čím dál náročnější. Evidentně je tohle další věc, která je příliš nová... Máte snad něco lepšího než dosud?>

„Ano,“ přikývl Lenský hrdě. „Zprovoznili jsme dopravní systém, který dovolil zmenšit váhu neužitečného nákladu na třicet procent, pokud převážíme lidi. Paliva nám stačí jen pět procent, váha potravin je poloviční, protože jsou potřeba jen na jednu cestu. Jde-li jen o přepravu nákladu, pak dokonce

postačí jen ta troška paliva. Funguje následovně: přepravní kapsle je urychlena velmi silným tahačem skoro až na třetí kosmickou rychlost a takříkajíc hozena k Marsu. U Marsu je pak zachycena obdobnými tahači a stabilizována na parkovací dráze. Tahače jsou v podstatě jen raketové motory s hodně velkou nádrží na kyslík a vodík u Země a na metan u Marsu. Kyslík a vodík těžíme na Měsíci, metan na Marsu dopravujeme z povrchu orbitálním výtahem. Předpokládám, že o našem prvním orbitálním výtahu víte. Stavba byla zahájena před dvanácti lety.“

<O výtahu víme. A jak se vám podařilo snížit množství potravin na pouhou polovinu?>

„Na Měsíci i na Marsu jsme zprovoznili farmy, které pěstují vše, co potřebujeme. Mars je od začátku soběstačný, na Měsíci právě rozjíždíme projekt, kterým získáme peníze na další rozvoj – zelenina z Měsíce se už brzy bude prodávat na Zemi! Jenže,“ Lenského rázem opustilo nadšení, „je to fígl, který není pro náš problém použitelný. Počítáme-li, že posádka bude čítat deset lidí, cesta bude trvat dvakrát dva tři měsíce a měsíc se zdrží na konferenci, potom potraviny pro ně budou vážit tolik co samotný hvězdolet. Napadlo nás, že s tvou pomocí, Jednatřícítko, bychom se mohli pokusit sestrojít první konvertor. Nám laikům přišlo, že zdroj schopný napájet subprostorový motor, který přece poběží jen krátce, by byl dostatečný pro syntézu živin.“

<Chtěli byste sestrojít zařízení na syntézu hmoty z energie? To nepůjde! Elektrárna ve vašem prvním hvězdoletu sice bude mít milionkrát větší výkon než všechny stávající elektrárny dohromady, ale mluvíme tu o pulsním výkonu. K přechodu do subprostoru budou potřeba stovky petawattů, ale jen na padesát až osmdesát nanosekund. Setrvalý výkon bude sotva jeden gigawatt. Podle vzorečku pana Einsteina, který znáte už sto let, a stále platí, a který má ve jmenovateli druhou mocninu c, by se za dvacet čtyři hodin vyrobily jen tři gramy hmoty.>

„Děkuji, Jednatřícítko,“ usmál se Lenský, „ale tak daleko jsme se přemýšlet neodvážili. Na hvězdoletu bude kazetový bioreaktor, jehož náplň se de facto obnovuje sama – ovšem má-li dostatek živin. Nám by stačilo vyvinout konvertor, který dokáže přeměnit odpadní produkty látkové výměny člověka na živiny, z něhož porostou potraviny v bioreaktoru. Když nám poradíš, jak to udělat, budeme potřebovat energii jen na přeměnu látek, které nelze do koloběhu vrátit, protože jsou jedovaté.“

<Myslím, že to nebude třeba.>

„Jak to?“

<Nahlédl jsem zatím jen do indexu, ale informace je jasná: pokusy o řešení tohoto problému na bázi geneticky upravených bakterií již proběhly. Byly

zastaveny jen kvůli důležitějším úkolům... Jeví se mi to jako jednodušší a ryze pozemská cesta.>

„Děkujeme, Jednatřicítko, zjistíme podrobnosti. Dál tu máme problém umělé tíže. S tím jsme si už poradili za pomoci odstředivé síly. To ovšem vede ke konstrukcím o velkém průměru – co je vhodné pro orbitální stanici, není moc vhodné pro kosmickou loď... Nevyplyne náhodou z poznání struktury vesmíru nějaké řešení i této komplikace, Jednatřicítko?“

<Ano, to je dobrý odhad – vplyne. Až pochopíte, jak se z hmoty stala temná hmota, jak je tato hmota vázaná ve struktuře univerza, bude pro vás hračkou konstrukce generátoru gravitonů. Pro pouhé jedno gé nebude větší než postel... Ve skutečnosti, pane Lenský, je takový generátor opakem inerciálního tlumiče. Klidně z těchto dvou věcí můžete na vašem seznamu udělat jeden bod.>

„Dobře, děkuji. To je z mého seznamu vše... Abychom minimalizovali možné selhání těsně před koncem vymezené doby, postavíme najednou dvojici hvězdoletů. Jak jsem říkal, je reálné, aby se to stihlo za tři roky. Pak budeme mít rok na komplexní otestování všech jejich funkcí na stávající úrovni poznání. Za čtyři roky do připravených strojů namontujeme samostatně otestovaný subprostorový motor spolu se zdrojem a generátorem gravitace. Půl roku budeme ladit detaily a cvičit posádku.“

„Děkuji, majore,“ chopil se slova Liron. „Myslím, že jsme pana Scariu trápili už dost a je na čase ho vysvobodit. Jak vidíš, Jednatřicítko, máme génie dva. Dokázal by ses rozdvojit? Myslím zkopírovat se bez snížení IQ či ztráty informací z paměti?“

<Určitě ne! Už jsem nad tím přemýšlel a řešení je jen jedno: jeden den budu ve Vladovi, druhý den v Janovi. Aby se nehádali. Teď mě ale napadlo, že to možná bude zbytečné: už teď je mezi nimi nadprůměrně silná telepatická vazba a já ji mohu ještě o řád zesílit. Budou-li o to chlapci stát. Pak stačí, když budu jen u jednoho. On takový přestup není bez nebezpečí... Také je dost pomalý a energeticky náročný.>

„Postavit samoreprodukční systém je ten nejhoupější nápad, jakej může konstruktér mít,“ prohlásil Ben temně a ještě si přisadil: „Lidi by se měli zamyslet nad tím, proč se asi ten jejich konstruktér raději vytratil neznámo kam.“

8.

Pro Anetu Cinkovou genetická pravidla asi neplatila, protože po otci zdělila prakticky *veškeré* vlastnosti.

Měla jeho modré oči, jeho černočerné vlasy, jeho velký nos, jeho nohy velikosti pětáctyřicet – a sklony k nadváze. Aby se to vyrovnalo, zdělila také jeho superschopnost: cit pro techniku. Jako malá si hrála se vším, co jí rodiče dali do ruky, ale zatímco jiné děti hračky likvidovaly, malá Anetka je opravovala.

Aneta byla u projektu *Konference Galaxie* od samého začátku a mnoho věcí by bez ní nefungovalo. Teď stála v lehkém skafandru na kovové lávce, která se klenula nad prvním lidským strojem, který se již za pár minut vnoří do subprostoru. A snad se také zase vynoří.

Pod lávkou ležel *Prometheus* s otevřeným trupem: dvacetimetrový válec s průměrem pěti metrů levitoval několik centimetrů nad podlahou montážní haly, která visela nad odvrácenou stranou Měsíce. Mohutné manipulátory přidržovaly obří hranol elektrárny uvnitř trupu a montážní roboti jej pečlivě spojovali s testovacím hvězdoletem.

Poslední dvě desetiletí dovedli lidé k dokonalosti vedení malých proudů. Tam již narazili na hranici, protože menší to být nemohlo: fulerenovými¹ kanály se řízeně pohybovaly jednotlivé elektrony, tj. elementární náboje. Opačný extrém však nerozvíjeli, protože k tomu nebyl důvod. Proč vymýšlet rozvod petawattů, když je takový zdroj v nedohlednu?

Z hranolu pulsní elektrárny 320 PW vystupovaly mohutné sloupy. Přestože byly duté, neboť se počítalo s výrazným skin efektem, byla spotřeba stříbra značná a pro Anetu, která věděla, jaké zázraky uvnitř hranolu jsou, evokoval celek představu moderního automobilu s koly od žebříňáku. Důležité však bylo, že to lidé zvládli. Sice s dvouměsíčním zpožděním, ale zvládli.

Manipulátory se osvobodily z lodi a z přepravního pouzdra ve vedlejší hermetizované části haly vyjmuly další zařízení a pomalu ho přenášely na místo prvního nasazení. Nic neříkající krychle o straně dvě stě osmdesáti centimetrů však obsahovala další lidmi vyrobené zařízení, jaké v tomto sektoru Galaxie ještě nebylo.

1 Fulereny jsou struktury z atomů uhlíku; speciálním případem jsou nanotrubičky.

Oficiálně se tohle zařízení nazývalo *generátor subprostorového okna*, zkráceně SWING. Tahle hračka za sto šedesát miliard dolarů skutečně dělala právě tohle: elektronika, celý specializovaný počítač, z přediva prostoru vybrala to jediné správné místo, kterým bylo s minimální spotřebou energie možné projít do míst dosud skrytých lidskému zraku. SWING tento průchod otevřel a samozřejmě ho zase za lodí uzavřel.

Některé stříbrné sloupy z elektrárny procházely mezi krychlí SWINGu a trupem a přiváděly energii k subprostorovému motoru, jehož úkolem bylo nakrátko dostat loď na osmdesát procent rychlosti světla. Takhle vysoká rychlost makroskopického tělesa již sama o sobě otřásala strukturou universa a umožňovala SWINGu otevřít okno s tak malou energií.

Vtom se Anetě ozval v přilbě hlas hlavního technika:

„Pojď k nám, Aneto... Brzy budou hotovi a budeme startovat.“

* * *

Aneta pozorovala roboty při práci ještě chvíli, protože ji fascinovali, ale pak šéfinženýra poslechl.

Sešla z lávky a vstoupila do bezpečnostního koridoru, tvořeného dvojitou stěnou haly. Prošla šedesát metrů dlouhou chodbou se spoustou dveří až na konec a posledními dveřmi se vrátila do haly. Věnovala letmý pohled vzdáleným tryskám testovací lodi a malými dveřmi v obřích vratech vyšla z montážní haly.

Odbočila vpravo a krátkou chodbou vstoupila do přechodové komory. Když se tlak vyrovnal, sundala si přilbu, ale skafandr si nechala. Člověka prakticky neomezoval, zato jako druhá kůže násobně zvyšoval odolnost křehkého organismu jak před mechanickým poškozením, tak před účinky chemikálií. A navíc byl povinný v prostorech s bezprostřední možností ztráty atmosféry a ji nebvilo si ho neustále navlékat a svlékat.

Vstoupila do spoře osvětlené řídicí místnosti, kde několik mužů a žen sedělo s ovladači v rukách před monitory a při testech každý kontroloval svůj okruh parametrů. Většinou tam byli zbyteční, neboť umělá inteligence zvládala všechno sama, ale možnost technického selhání nebyla nulová. Za situace, kdy náklady na každý test představovaly několikadenní produkci velkého podniku, se vyplatilo hrát na jistotu.

Aneta se jedním pohledem na obraz z přehledových kamer přesvědčila o situaci v hale: vnitřek hvězdoletu již byl hotov, manipulátory dopravovaly kryty na jejich místo a několik robotů je připevňovalo k trupu.

Aneta se posadila do své židle v nejtemnějším koutě řídicí místnosti. Do široké židle se vešla i se skafandrem a měla z ní dokonalý přehled o všech tvářích a monitorech.

Roboti na lodi ještě pracovali, ale hlavní inženýr již nařídil spustit statické testy. Zatím šlo jen o prověření signálů, že doputují na místo svého určení. Pravděpodobnost problému byla prakticky nulová, protože tahle loď již venku létala a všechno bylo stokrát odzkoušené.

Statický test byl nudný – nic se nehýbalo a nebylo se na co koukat. Mnohem zajímavější bude test dnes namontovaných částí spojených se subprostorem. To se ovšem provede až mimo hangár. Každá část byla odzkoušena samostatně, jak to jen šlo, a dnes poprvé se mají ukázat společně. Vpravdě historický okamžik!

Statické testy byly konečně hotové a hlavní inženýr nařídil vysunout loď z montážní haly. Zatímco hlasitá siréna likvidovala lidem sluch a nervy, vysála mohutná dmychadla z haly veškerou atmosféru, otevřela se vrata před špicí lodi a Prometheus byl vysunut na mráz.

„Vedoucí projektu,“ obrátil se hlavní inženýr na Anetu, „vydejte povolení ke statickému testu subprostorových funkcí hvězdoletu Prometheus.“

„Povolení uděleno. Proveďte!“

Loď se mezitím vzdálila na dvě stě metrů od montážní haly a zanedlouho bylo jasné, že všechno funguje, jak má. Víc udělat nejde, teď musí do toho jablka kousnout. Jaké bude???

„Vedoucí projektu, vydejte povolení k prvnímu subprostorovému letu v lidských dějinách!“ žádal hlavní inženýr řízně a tvářil se slavnostně.

„Povolení uděleno! Proveďte!“

Šéfinženýr vydal rozkaz a Prometheus zažehl raketové motory. Stále rychleji se vzdaloval a ztratil by se mezi hvězdami, kdyby ho počítače nesledovaly. Po třech minutách letu, stále pozorovatelům ze Země skrytý za Měsícem, se velkým obloukem začal vracet.

Šéfinženýr přikázal spustit subprostorový motor. Prometheus modře zazářil a začal prudce zrychlovat. Po dvaceti minutách zmizel. Ozvaly se výkřiky nadšení, ale šéfinženýr je mírnil:

„Ještě nejásejte, taky se musí vrátit!“

Prometheus se po dvaceti sekundách vynořil desetinou rychlosti světla² v bezpečné vzdálenosti od komet v Oortově oblaku, provedl velkou otočku a po osmnácti minutách zrychlování se opět ponořil do subprostoru. O dvacet sekund později se vynořil zpět u Měsíce a začal silně brzdit. Kamery ho ihned zachytily.

Ze subprostoru se však také vynořilo ledové kometární jádro. Zřejmě se toulalo mimo oblak a subprostorové okno ho nasálo spolu s lodí. Minulo hvězdolet a zamířilo do středu montážní haly. A jak známo, kometární jádra nemají brzdy!

Hangáru a lidem v něm zbývaly pouhé tři sekundy existence.

2 K návratu stačilo snížit rychlost lodi a otevřít subprostorové okno; hvězdolet byl okamžitě vytlačen zpět, ovšem průchod ho připravil o většinu hybnosti.

* * *

Major Lev Petrovič Lenský, mechanik, kosmonaut, zkušební pilot a momentálně technický poradce v CMZ, trávil dovolenou po svém. Co na tom, že dělal obyčejné věci, které jsou pro mnohé každodenní rutinou.

Něco tak triviálního, jako nápad, že si zajde do cukrárny na dortík, a hned vzápětí k realizaci nápadu přistoupit, bylo pro Lva vsutku nestandardní. Obvykle si musel nechat zajít chuť, protože jeho časem disponovali nadřizení.

Přestože si dortík vychutnával po malých kouscích, ocitl se v něm poslední kousek právě ve chvíli, když mu zazvonil telefon. Protože tu přeslazenou dobrotu již zaplatil, vyšel před cukrárnu a se skloněnou hlavou se opřel o zeď vedle vchodu. Volal šéf jediného týmu CMZ, sám velký Esamel:

„Přeji vám dobrý den, majore. Promiňte, že ruším... Předevčirem došlo k mimořádku – přišli jsme o dvaatřicet lidí a pár stovek miliard se vypařilo do prostoru. Budu vám muset zrušit dovolenou, protože jste byl díky svým zkušenostem vybrán na zkušební let místo Cinkové. Nikam ale nemusíte spěchat, Skytrain stejně měl na zítra naplánován let na Kennedyho letiště. Měl byste tam být zítra ve dvě odpoledne. Stihnete to, Lve Petroviči?“

„Letiště JFK, zítra ve čtrnáct hodin. Stihnu to, stejně jsem měl zítra v plánu totéž, co dneska. Stačí, když vyjedu po svačině.“

„Děkuji. Tak zítra na shledanou.“

* * *

Lev Petrovič si prohlédl záběry zničení montážního komplexu.

Kamera byla na měsíční základně, ale nebyla nijak zvlášť rychlá. Přesto zpomalené záběry, na kterých ledový balvan, pohybující se desetinou rychlosti světla, skákal jako žába mezi lekníny, jasně ukazovaly, že lidé neměli šanci vůbec reagovat. Počítače ale stihly poslat všechny nezalohované záznamy z experimentů do přijímače na základně.

Také si přečetl závěry vyšetřování, především názor Jednatřicítky:

Otevřené subprostorové okno se chová jako gravitační studna, tady jí říkáte černá díra, se Schwarzschildovým poloměrem úměrným energii pulsu. Vaše energie je na spodní hranici, problém je však s dobou otevření okna: otvírá se příliš brzy a zavírá se dlouho po průletu lodi. Na problém jsem upozorňoval již na začátku, ale protože souvisí s rychlostí počítačů, nepodařilo se ji dostatečně snížit. Bude třeba přistoupit k návrhu speciálního systému, který celkovou dobu otevření zkrátí na polovinu. Pravděpodobnost nasátí cizího tělesa se zmenší stokrát...

Podstatné bylo, co to znamená pro něho. Blízké události byly jasné:

čtrnáct dní cvičení, potom cesta na oběžnou dráhu Země do hotelu a následně cesta na měsíční základnu na odvrácené straně. Mezitím bude provedena asi tak desítky testovacích letů, protože Prometheus lze řídit i z povrchu Měsíce. A nebude-li nalezena zásadní chyba, bude Prometheus osazen novým generátorem subprostorového okna a do jediného křesla v jeho pilotní kabině usedne člověk. On!

Také zašel za bratry Kozlovými. Vlado stál před obří tabulí přes dvě stěny, kterou jim instalovali do vyhrazené místnosti, čmáral po ní nějaké ty klikyháky a s pomocí Jednatřicítky se mílovými kroky vzdaloval zbytku své civilizace. Byl tak zaujatý vnitřní komunikací, že se ohlédl, až když na Lva zareagoval jeho bratr Jano. Lev se s nimi přivítal a podivil se:

„Myslel jsem, že teoretická část už byla vyřešena?“

„Tohle už je něco jiného,“ usmál se Vlado. „Snažíme se Jednatřicítku zabavit, aby se nenudila, a zároveň z ní taháme rozumy. Došli jsme k závěru, že kdyby její konstruktér nechtěl, abychom se dozvěděli o ždibíček víc, než je pro cestu na konferenci třeba, ty informace by zablokoval.“

Jednatřicítky, stále spojená s Vladem, si jeho hlasem přisadila:

<Bud'te zdráv, pane Lenský. Přijde mi veselé, že si Kozlové myslí, že zkouší, co vím. Ve skutečnosti já testuji je. Snažím se zjistit, kam až se dá s lidským mozkiem zajít. Musím říct, že zatím to jde dobře.>

„No, s mým mozkiem by to nešlo... A co bude tohle, až to bude?“

„Není to něco konkrétního, jen si ujasňujeme situaci: jak malou částí reality jsou naše znalosti... Zjišťujeme, že velmi malou,“ smutně se usmál Jano a ukázal na část vzorců v červenou křídou zvýrazněném rámečku. „Ten červený kousek je šestá vazební síla, o které naše věda ani neví, že tam někde je. To všechno ostatní je její aplikace – když nám namontují ještě jednu tabuli, dopracujeme se k důkazu o cyklickém vesmíru. Raduj se, Lve Petroviči, lidé se mýlí a vesmír neskončí smrtí na absolutní nule, ale všechno začne znova a bude to pěkně horké.“

„Děkuji ti, Jano, za vysvětlení, ale raději nepokračuj – má psychická integrita je napnutá k prasknutí... Vraťme se k našim starostem. Já jsem vlastně přišel za Jednatřicítkou,“ obrátil se k Vladovi. „Liron chtěl, abych si s tebou promluvil. O čem?“

<Jde o to, že čas se krátí a je třeba myslet na cestu. Sice jsem naučil lidi náš souřadný systém a souřadnice jsem jim předal, ale ty vedou jen na okraj naší oblasti. Na zbytek cesty budete potřebovat lodivoda. Nejenže to bude moje starost, ale také umírám steskem po domově. Pro nepředvídané problémy to chce mít s sebou šikovného technika. Měla letět Aneta, ale za dané situace jsem chtěl požádat vás.>

„Poletím, bude to pro mě čest... Když přežiju testovací let!“

<Nevyjádřil jsem se přesně: chci po vás, abyste nějaký čas byl mým

hostitelem a na závěr tím lodivodem.>

„Však já to tak pochopil! Nemám s tím problém... Ale budou to tři měsíce šílené nudy bez matematiky. To je snad jasné?!“

<Tak vidíte, pane Lenský. Jednou máte pár dní volna, a hned vám uteče důležitá věc: předevčírem padlo rozhodnutí o estivaci. Já budu mít schránku z mé lodi. A ve zbývajícím čase se nudy bát nemusíte – už teď vím o několika věcech, které se s Vladem probírat nedají.>

„Nové slovo... Co je to estivace?“

<Vysokoteplotní hibernace, obdoba letního spánku některých pozemských zvířat. Přesto se tím ušetří desítky tun: jak na potravinách, tak na konstrukci hvězdoletu.>

„Tak teď jsi mě teprve vyděsil...“

* * *

Prometheus přistál v koutě budoucího měsíčního astroportu.

Poslední dva testy ověřily, že systém specializovaný na rychlé otevření a uzavření subprostorového okna skutečně funguje.

Major Lenský pozoroval přistání z oken měsíční základny a žasl nad tím, jak ďábelsky navigační systém pilotuje, když není na palubě přítomen člověk. Když motory utichly, s úšklebkem si pomyslel: *Teď si ten ďábel přišel pro mě. Už se není na co vymluvit.* Poprvé za svou kariéru zkušebního pilota netoužil stát se hrdinou, přestože chápal, že někdo musí jako první vyzkoušet, co subprostor s člověkem udělá.

„Pane majore,“ promluvil reproduktor na vypnutém terminálu jemným ženským hlasem, jako by se ho snažil nevyplašit, „dostavte se do bloku A1 k testovacímu letu.“

Příprava, mnohokrát nacvičená, proběhla bez jediného zádrhelu. Než se Lev Petrovič nadál, už se vezl v měsíčním vozítku k lodi. Variabilní plošina, kterou mezitím k lodi přistavili, ho vyzvedla do mrňavé pilotní kabiny. Zavřel za sebou a připoutal se do křesla.

„Počítači, na můj povel... tlaková zkouška.“

„Bez závad.“

„Komplexní kontrola systémů.“

„Bez závad – před chvílí jsem přistál.“

„Bez řečí... Přejdi na biologický režim.“

„Přechod byl již proveden. Nemějte obavy, pane, budete jak v bavlnce.“

Nemám rád ukecané počítače! řekla si sardinka v konzervě za bilion.

„Start povolen,“ zněl ortel z velitelské místnosti. „Dobré pořízení!“

„Počítači, startovní sekvence!“

„Spuštěna!“

„Start!“

Prometheus poprvé startoval z měsíčního povrchu. Zvedl se na plameni svých raketových motorů jako peříčko a ztratil se mezi hvězdami. Po deseti minutách přešel na subprostorové motory a za tři hodiny zmizel lidem z přístrojů.

* * *

Major Lenský si promnul zátylek.

Zatímco bolest hlavy a všelijaké tlaky a pnutí v těle po přechodu do subprostoru rychle odezněly, bolest krční páteře zůstávala. Ale i na tu se dalo zapomenout, protože obraz z vnějších kamer ukazoval úžasné okolí. Jednotvárné, ale krásné.

Lev Petrovič sice viděl subprostor na videu z předchozích letů, jenže takhle naživo to bylo něco jiného. Možná že teď, když byl v lodi uprostřed subprostoru, přidával mozek do zrakového vjemu detaily a domýšlel si barvy, ale první člověk cestující nadsvětelnou rychlostí nemohl odtrhnout oči od monitoru.

Náhle všechny monitory přešly z modré na černou a Lva opět zachvátila všeobíhající bolest. Jen krátce. Na tu nepříjemnou sekundu si bude třeba zvyknout, ale až lidé pochopí, proč se to děje, pokusí se ten efekt zmírnit. Pouze bolest v zátýlku zůstávala velmi dlouho. Hlavní ale je, že přežil!

Lev se zahleděl na prázdnotu, letící kolem desetinou rychlosti světla: neznámý prostor, neznámé hvězdy. Vzpomněl si na příběhy z knih, které popisovaly, jak snadno se malý hvězdolet v Galaxii ztratí. Po provedení tolika testů k tomu nebyl důvod, ale u lidských strojů vždycky bylo dost prostoru pro chybu. A řídicí počítač si klidně mohl mít inteligenci mimo lidská měřítka.

„Počítači, identifikuj okolí! Jsme tam, kde jsme měli být?“

„Ano, jsme správně. Čtyři a čtvrt světelného roku od Slunce, sedm a půl tisíce astronomických jednotek od Alfy Centauri.“

Lev pomalu začal měnit názor na hazard se svým životem, který právě podstoupil. Stálo to za to! Nachází se v místech, kde ještě žádný člověk nebyl, a zblízka vidí to, co hvězdař v dalekohledu. Jen stěží se dalo uvěřit, že je blíž trojhvězdě než Slunci. Počítač mu však do představ zasáhl:

„Za tři sekundy je třeba zahájit otočení k návratu. Přejete si na monitorech ponechat stávající obraz, pane?“

„Ne, můžu si to prohlížet doma ze záznamu... Vracíme se!“

Čekaly ho další tři hodiny zrychlování.

9.

Moderátorka hlavních večerních zpráv chvíli překvapeně zírala na monitor, ale pak přelétla text očima a přečetla ho:

„Vážení diváci, obdrželi jsme důležité oznámení. Centrum mimozemských záležitostí se sídlem v Paříži vydalo tiskovou zprávu... Jako koordinátor nejdůležitějšího a největšího projektu v dosavadní historii jsme byli pověřeni oznámit celému lidstvu jeho úspěšné dokončení. Výsledkem jsou dvě diskové kosmické lodě, které budou nejpozději do půlnoci greenwichského času uvedeny na eliptickou dráhu se sklonem dvacet šest stupňů jižní a severní šířky. Lodě zde budou umístěny po dobu tří dnů. V neděli dvacátého čtvrtého října pak odlétají na půlroční misi. Blíže informace, jakož i podmínky jejich pozorování naleznete na našich internetových stránkách.“

* * *

Obraz byl rozdělený na poloviny, v každé půlce jeden hvězdolet. Nahoře uprostřed běžel záporný čas mise a rychle se blížil k nule. Probíhaly poslední kontroly a prostorem létaly pozdravy a přání v desítce jazyků.

Poslední minuta. Komunikační kanály teď byly vyhrazeny řídicímu středisku, které zahájilo odpočet. Jediným smyslem bylo zvýšit napětí u diváků. Posledních deset sekund. Drama vrcholilo!

Časomíra se přehoupla do kladných hodnot a hvězdolety zažehly raketové motory. Zelené číslice v rozích obrazu, ukazatelé přetížení, poskočily. Na žádost médií hvězdolety nezrychlovaly na plný výkon, ale inerciální tlumiče musely běžet, byť na méně než jedno procento výkonu. Osm gé by nezvládl žádný člověk na palubě.

Raketové motory brzy dosáhly vrcholu a jejich další použití by bylo jen mrhání palivem. Proto hvězdolety přešly na subprostorové motory. Číslice ukazatelů počtu gé zrudly a poskočily na dvouciferné hodnoty. Mnozí diváci si mysleli, že došlo k chybě. A když se po čtvrt hodině rudé číslice přetížení ustálily na sedmi stech, slabší povahy omdlévaly.

Málokdo vydržel sledovat hvězdolety celých deset hodin, ale vyvrcholení opět sledovalo skoro celé lidstvo: v pětisté osmdesáté třetí minutě přímého

přenosu, pár milionů kilometrů před dráhou planety Neptun, se lehce zablesklo a hvězdolety zmizely. Možná navždy.

* * *

Bratři Kozlové vstoupili do sálu plného novinářů odborných médií. Na pódiu se Jano posadil do připraveného křesla, Vlado přistoupil k mikrofonům a spustil si prezentaci:

„Dobrý den. Jsme bratři Kozlové a vítáme vás na konferenci. Nebude galaktická,“ zasmál se, „ale jen taková docela malá, pozemská...“

Rozhlédl se po sále a viděl skoro tři stovky zamračených tváří. Ještě stále neodpustili CMZ naprosto, ale naprosto nestandardní zacházení s médii.

„Tak nám hvězdolety odletěly a je načase odkrýt novou úroveň vědění, k němuž jsme se za poslední čtyři roky dopracovali. Nebudu opakovat to, co už jsem médiím řekl, ale vysvětlím vám a vašim čtenářům novinky, které bylo třeba do naší fyziky doplnit, abychom byli schopni postavit nadsvětelné stroje. Mohu vás uklidnit: požadavek pořadatelů, že vynechám všechno, co zavání matematikou, bude splněn.“

Šibalsky se usmál a oči mu zazářily:

„O to více matematiky si užijí fyzici na konferenci příští úterý... Než kurýr přiletěl, měli jsme v teorii Velkého třesku pár nejasností. K tomu jsme vytvořili několik dalších teorií a nevědělo se, která je správná. Přinesly určitý pokrok, ale také spoustu dalších otázek. Například teorie superstrun přišla s jedenácti rozměry. Proč ne. Ale vnímáme jen čtyři – kde jsou ty další? Uklidnili jsme se odpovědí, že k nim nemáme přístup, protože jsou zavinuté do sebe.

Další palčivá otázka zněla: kde je všechna antihmota? Velkým třeskem mělo vzniknout stejné množství hmoty a antihmoty. Ovšem ta by se vzápětí anihilovala a žádný vesmír by nevznikl. I na to jsme našli odpověď, která nás uklidnila, ale v podstatě nezodpověděla nic – svedli jsme to na náhodu...

Uvedené dvě věci jsem zmínil proto, že spolu souvisí. Od kurýra jsem se dozvěděl, že vesmír je skutečně jedenácti-rozměrný. Jednotlivé rozměry však nejsou rovnocenné a vytváří skupiny na různé úrovni. O číslovce jedenáct kdekdo pochyboval, protože jde o prvočíslo, se kterým zdánlivě nejde dělat nic dalšího. Už dávno, před víc než sto lety, označil pan Einstein čas jako další rozměr. Když odečteme čas, zůstane nám číslo deset – a s tím už lze čarovat. Vlastně máme štěstí, že nikoho nenapadlo ten čas odečíst, protože bychom se dnes topili v desítkách nejroztodivnějších teorií...

Protože vesmír má rád symetrii, rozdělíme zbývající rozměry na dvě skupiny. A taková je, dámy a pánové, skutečnost: dvě pěti-rozměrné skupiny vytváří náš vesmír – a antivesmír. Jedenáctý rozměr, čas, je oběma skupinám společný a vlastně celý ten vesmírný stroj pohání. Líbí se mi takováto představa: realita je kulovitá, vesmíry jsou polokoule a čas je šev mezi nimi...

Už dlouho víme, že vakuum není prázdné. Neustále v něm vznikají páry částic a antičástic, které se ale hned zase anihilují. Je to vlastně velký třesk v malém. Zdánlivě jsme se nikam neposunuli – proč by se v případě velkého třesku nemělo stát totéž? Přesněji: když se rozhlédneme, vidíme, že nestalo. Ale proč?

Odpověď je jednoduchá: prostor. Zatímco fluktuace je nestabilita svázaná třemi rozměry a platí pro ni naše zákony, velký třesk vznikl z jednorozměrné singularity a spolu s vesmírem a antivesmírem vznikl prostor. Možná dokonce o yoktosekundu³ dříve. Proto se vesmíry vzájemně neanihovaly a naše teorie kosmologické inflace je správná. Kdybyste to chtěli uvést přesněji, protože variant inflační teorie máme více, pak je to ta, která připouští vznik bublin v místech, kde došlo ke zhroucení inflatonového pole. Vzniklé bubliny jsou více či méně uzavřené, ovšem teorie, že takto vznikne mnohovesmír, správná není. Protože když míra uzavření bubliny dosáhla stoprocentní úrovně, prakticky ihned se zhroutila do černé díry. Mimochodem – s tím jsme si také nevěděli rady: jak mohly vzniknout masivní černé díry tak krátce po velkém třesku? A tady máte odpověď...

S časoprostorovými bublinami souvisí také důvod, proč supercivilizace, která nás kontaktovala, existuje tak dlouho, ale přitom se u ní nerozvinuly vlastnosti, kterých jsme se u supercivilizací obávali. Možná jste zaznamenali, že jsem se o tom zmínil v médiích a jaké z toho bylo pozdvižení. Je na vás, abyste přes své čtenáře všem vysvětlili, jak to ta prastará civilizace udělala. Je to již třicet milionů let, co začala cestovat kosmem, a když objevila bublinu zpomaleného času, celá tam přesídlila.

U velkého třesku ještě zůstaneme – slíbil jsem vysvětlit, jak je to s temnou hmotou. Ono to s tou inflací prostoru nebylo tak ideální, jak bychom očekávali. Rozpínal se celý pětirozměrný prostor a hmota uvízla napůl cesty. Abyste rozuměli: mezi základními třemi rozměry a čtvrtým a pátým je energetická bariéra, kterou prošlo sotva šestatřicet procent záření velkého třesku. Zbytek, skoro dvě třetiny, uvízl ve čtvrtém rozměru. Slyšíte dobře: do dneška je většina hmoty naší půlky vesmíru stále uvězněna ve čtvrtém rozměru. Do našeho kontinua proniká jen její gravitace spolu s pátou a šestou interakcí. Proto jsme nikdy žádné částice temné hmoty nezachytili – neexistují!

Vlado se trochu napil ze skleničky vody, protože byl zvyklý víc přemýšlet než mluvit, rozhlédl se po dychtivých tvářích a pokračoval:

„Pořád dokola se mě ptali, cože je to ten subprostor. Neodvažoval jsem se to nějak podrobně rozebírat, ale vám řeknu pravdu: pánové Einstein a Schrödinger se přeli zbytečně, protože měli pravdu oba – teorie relativity a kvantové provázání platí současně! Je to proto, že se tyto projevy šíří jinou částí reality. Rychlost šíření v našem kontinuu je opravdu omezena rychlostí světla, ale post-quantová korelace se šíří signálním prostorem rychlostí jeho

3 Předpona soustavy SI **yokto-** představuje jednu **kvadriliontinu**, tj. 10^{-24} .

druhé mocniny!

Signální prostor je de facto mezera mezi třírozměrným kontinuem a čtvrtým rozměrem. Je to jakási esence našich tří rozměrů, které mezi sebou žádnými energetickými bariérami odděleny nejsou. Tam se nyní pohybují naše hvězdolety. Naše nedokonalé stroje se ani zdaleka nepohybují rychlostí cě na druhou, ale mohly by. Věřím, že jednou budou...“

Znovu se rozhlédl po sále a viděl množství nedočkavců.

„Já jsem na úvod řekl vše, co jsem chtěl. Velmi zhruba to představuje vymezení oblasti pro následující diskuzi, kterou tímto otvírám.“

Pohlédl na pult, kde byl na dotykové obrazovce zobrazen sál, několik obarvených míst signalizovalo netrpělivé tazatele a další přibývala. Místo v páté řadě uprostřed ovšem změnilo barvu již během přednášky, a když se tam Vlado podíval, bylo zřejmé, že tazatel asi brzo vypadne ze sedačky. Slitoval se nad ním a ťukl na obrazovku. Mladý novinář se nenamáhal postavit a hned položil otázku:

„Jak jste vybírali účastníky mise? Měla snad GSC nějaké požadavky?“

„Tím GSC asi myslíte *Galaktickou superviziaci*, že? Už jsem to slyšel. Někdy bych chtěl potkat toho, kdo takové zkratky vymýšlí... Ano, *nějaké* požadavky měla: muselo jít o ateistu filozofického založení, přemýšlivého altruistu, ctícího hierarchický řád vesmíru. Měl to být analytický člověk, co je zvyklý hledat souvislosti a ptát se dřív, než někoho odsoudí. Tedy někdo, kdo je hrdý na sebe a na lidstvo. Někdo, kdo se nenechá ničím a nikým ponížovat, ale nevyvyšuje se nad jiné. Hlavním účelem konference má být založení federace dvaatřiceti civilizací. Podotýkám, že spolupracujících, ne válčících. Z požadovaných vlastností jsme usoudili, že kromě toho také obdržíme informace, u nichž si GSC není jista naší reakcí. Proto chce, aby všichni přítomní nejprve přemýšleli, a teprve potom jednali. Podle kurýra obdržely stejné požadavky všechny zúčastněné civ...“

Tazatel to už nevydržel. Zdálo se mu, že si z něj Vlado dělá srandu. Určitě je všem jasné, na co se ptal, ale ten skřet místo toho filozofuje! Rozžhavený doběla vyskočil ze sedadla, protože hrozilo, že by mohlo vzplanout, a vykřikl:

„Ale já jsem se ptal na něco jiného!!!“

„Mně je jasné, na co jste se chtěl zeptat, ale nezeptal,“ prohlásil Vlado nevzrušeně a přezíravě se na tazatele podíval. „Příště se laskavě ptejte na to, na co chcete dostat odpověď, a neočekávejte, že se budu zabývat tím, jak nebo co si myslíte...“

„Myslím si, že jste porušili zákon – měli jste informovat veřejnost a vyhlásit výběrové řízení! Protože tady nejde jen tak o nějaký výlet, ale o zastupování lidstva před GSC a dalšími civilizacemi. Tam měli letět ti nejlepší z nás, a ne ti, co přežijí pár minut v centrifuze!“

„Potvrzují: zdravotní stav byl na prvním místě. Ale v té centrifuze to není jen pár minut. A potom, co z ní člověk vyleze, podotýkám, že *vlastními silami*,

musí řešit fyzické a intelektuální úkoly. Ne že ho odnesou do postele a týden se z toho bude léčit...

Navíc má CMZ vlastní jurisdikci, což jste si měl zjistit před tím, než jste začal vykřikovat něco o porušování zákonů. A tuhle poznámku, „skočil tazateli do nádechu, „si taky můžete odpustit: CMZ vzniklo vůlí tří čtvrtin států, přesněji osmdesáti procent lidstva, a náš kodex vypracovali nejlepší právníci na planetě. I ten je veřejně dostupný, ale klidně vám povím, že je tak přísný, že kdyby se jím měli řídit příslušníci nátlakových skupin, hned by bylo na světě lépe. Jenže to by všichni takoví skončili další den na pracovních úřadech...

Taky je mi jasné, co myslíte tou veřejností – nikoliv horníka či řidiče kamionu, ale novináře, právníky, politiky a všelijaké ty hlasité organizace, kde nevolená hrstka lidí hodnotí ostatní a říká jim, co je a co není správné. Mimochodem – ukažte mi jediného novináře, právníka nebo politika, který je altruistického založení nebo se nesnaží vyvýšit nad jiné. Jsem si jist, že tím, co by následovalo, bychom nevybrali ty nejlepší, ale nejagresivnější. Nemyslím fyzicky. Byli by to lidi s největším světovým vlivem, s největším počtem známých, s nejdelsími prsty, nejdržejší, nejarogantnější, kteří obratem obviní ze svých potíží kohokoliv jiného. Což je přesně to, co GSC nechtěla...

A teď se vraťme zase k fyzice. Jste redaktori odborných médií, ne bulváru. Upozorňuji, že na žádnou další *nefyzikální* otázku odpovídat nebudu. Zrušte své žádosti!“

Vlado se podíval na rezervační obrazovku. Dobrá polovina rezervací zmizela. Ještě chvíli počkal a pak zvolil rezervaci z poslední řady. Otázku položila vysoká žena s modrými vlasy:

„Mluvil jste o kvantovém provázání, které se šíří subprostorem. Když ovšem do tohoto signálního prostoru vletíme, nenarušíme princip provázanosti nejen sobě, ale v celém vesmíru?“

„Děkuji. Konečně smysluplná otázka a jedna z mých prvních. Nenarušíme. V tomto prostoru totiž nemá hmota co dělat a sama se tam nedostane. Když už tam je, neinteraguje s ničím a nic neinteraguje s ní. Pobyt hmoty v tomto prostoru má svá pravidla, nejzásadnější je minimální rychlost pohybu. Jakmile klesne pod určitou mez, subprostor se záhy hmoty zbaví tím, že ji vypudí do třírozměrného kontinua. Naše hvězdolety si můžete klidně představit jako svého druhu záření, a nebudete daleko od pravdy.“

Podíval se na ni, a když přikývla, zvolil drobného muže s knírkem ve třetí řadě, který si nejprve řádně odkašlal, než položil otázku:

„Provedl jsem rychlý výpočet, vlastně tři pro různé dráhy, a stále mi vychází podstatně kratší doba letu, než uvádí CMZ. Vycházel jsem z vámi udané rychlosti: jedno promile c na druhou. V čem je háček?“

„Ano, je to tak: přestože letí třicetisíckrát rychleji než světlo, je to jen jedno promile možné rychlosti. Háček je v tom, že nelze letět přímo, že subprostor

není totéž, co třírozměrné kontinuum. Není to širá rovina, kde se z bodu A dostanete do bodu B po přímce. Zjednodušeně řečeno, je odrazem hmoty ve třech rozměrech nad ním. Jeho struktura se jeví lineární, ale platí to jen na malé vzdálenosti a ještě v souvislosti s hmotou. Takže k Alfě Centauri poletíme přímo, do jiného ramene Galaxie už musíme oklikou...

Jsou zde zákonitosti, které jsem ještě nikde nezmínil. Ona totiž gravitace ovlivňuje subprostor opravdu hodně, a to v obou směrech: problémy nepůsobí jen její přebytek kolem supermasivních černých děr, jako jsou v jádrech galaxií, ale také její nedostatek. Byli jsme kurýrem důrazně upozorněni, že rozsáhlá místa bez hvězd se při tak pomalém cestování subprostorem, jako je to naše, stávají pastí. Rozdíl v hustotě hmoty uvnitř a mezi galaktickými rameny je tak velký, že s naší technikou by byl hvězdolet ze subprostoru vyhozen zpět během pár sekund. Navíc se s poklesem hustoty hmoty rapidně zvyšuje rychlost nutná pro vstup do subprostoru. Proto není možné letět od Slunce přímo do ramene Štřelce – již po necelé stovce parseků by hvězdolet zpomalil natolik, že by ho subprostor vytlačil ven. A ve vzdálenosti necelých tří set parseků začíná oblast, kde se do subprostoru nedostanete už vůbec, protože by potřebná rychlost byla větší než rychlost světla...

Příznávám, že jsme nad tím hodně přemýšleli a nakonec jsme skončili u následujícího přirovnání: v galaktických ramenech je subprostor jako klidná voda. Musíte si jen dát pozor na gravitaci černých děr. Subprostor kolem jádra Galaxie se chová jako mělká voda plná řas a jiných rostlin, nebo jako želé či puding – podle chuti. Ovšem subprostor kolem prázdného prostoru je řeka plná vírů a navíc každou chvíli mění směr toku...

Vydržte malý moment, někde tu mám snímek Galaxie... Tady je! Naše hvězdolety poletí k jádru ramenem Orionu až na jeho konec, kde lze přejít do ramene Štřelce díky nakupení hmoty. Dále poletí ramenem Štřelce a na jeho konci se přiblíží jádru natolik, že bude možné proniknout do ramene Persea. Než budete protestovat, že mezera mezi rameny je i tady stále velká, prozradím vám, co se subprostorem v těchto místech dělá gravitace jádra...

Situace je následující: gravitace prostor zakřivuje a subprostor zhušťuje. Mohutná gravitace centrální černé díry způsobuje, že se subprostory blízkých galaktických ramen prolnou. K cestování v této oblasti nemáme dostatečně silné motory a pro navigaci ani přijatelně citlivé přístroje. Naší jedinou šancí byl výpočet hranice, kde se již ramena prolínají, ale naše motory přitažlivost jádra ještě zvládnou. Jde o oblast širokou sotva jeden parsek. Bez kurýra a znalostí GSC bychom takovou cestu naplánovat ani nedokázali, protože jde o místa, pro nás ležící v pozorovacím stínu. Ramenem Persea pak hvězdolety musí letět ještě čtyři a půl kiloparseku zpět. Celkem to bude něco málo přes osmnáct kiloparseků. A to, dámy a pánové, za dvaasedmdesát dní. Ještě před pěti lety jsme o něčem takovém mohli jen snít...

Jak vidíte, o přímce mluvit nelze, jde o spíš o části obvodu kruhu. Je to

stejný problém, jaký mají naše kosmické lodě při pohybu Sluneční soustavou. Motory subprostorových hvězdoletů mají však takový výkon, že na dosavadní pravidla můžeme zapomenout a mezi planetami létat přímo – od Země k Marsu do hodiny a to včetně nástupu a výstupu.! Je to něco takového, jako když na cestu z Evropy do Ameriky použijete místo plachetnice z osmnáctého století dnešní nadzvukové letadlo. Mně se na tom přirovnání líbí, že neřeší jen otázku ušetřeného času, ale také má obdobné důsledky. Na pětiměsíční cestu se muselo na loď naložit několik tun potravin a vody, dvouhodinový přelet zvládnete mezi obědem a večeří. Loď musela mít obrovské skladové prostory, v letadle je více místa pro užitečný náklad – například platící pasažéry...”

10.

Lev Petrovič Lenský se pomalu probudil a chvíli mu trvalo, než si uvědomil, že neleží doma v posteli a to poloprůhledné víko spacího boxu není sen. Počítač ho vítal zpět a vysvětlil mu, že je připoután kvůli napojení estivačních přístrojů a bude uvolněn, až zelené číslice, promítané na víko boxu, dojdou k nule.

Když na víku zasvítila velká nula, pouta se skutečně uvolnila a víko se odklopilo. Počítač ho vyzval, aby své probuzení oslavil iontovou sprchou a v jídelně připraveným slavnostním jídlem. Neopomněl dodat, že let probíhá podle plánu a do cílového bodu zbývá třicet hodin.

Lev se ovšem probudil až ve chvíli, kdy si vzpomněl, že je tu velitelem. Potom mu také došlo, proč byl vzbuzen den před ostatními – musí nechat kurýra, aby se s ním spojil.

* * *

Lev Petrovič se probudil a posadil se na posteli.

Dobré ráno, příteli, přivítala ho Jednatřicítka.

Nápodobně. Zdá se, kurýre, že jsi splnil úkol.

Ano. Za deset hodin se vynoříme na okraji cílové soustavy a já si zase promluvíím s Nultým. Moc se těším!

Však si nemysli – všichni jsme napnutí jak kšandy... Ale já jdu na snídani.

Jdu s tebou, pokusila se Jednatřicítka o vtip. Pak ale ještě dodala: Nezapomeň, Lve Petroviči, že musíš jíst za dva.

Neboj. Nebudu jíst jako člověk, ale jako lev!

Cestou do koupelny ho palubní počítač informoval:

„Veliteli, do probuzení posádky zbývá sedmdesát tři minut.“

„Děkuji. StarW je v závěsu?“

Cestu absolvovaly dva hvězdolety nejen proto, aby mohly být dva velitelské posty a byl od křiklounů všelijakých nátlakových skupin pokoj, ale také proto, aby se zvýšila pravděpodobnost, že lidé na konferenci vůbec

dorazí.

„Ano, pane, všechno je, jak bylo plánováno... Snídaně je připravena.“
„Děkuji.“

* * *

Půl hodiny před vynořením ze subprostoru zaujali velitelé lodí spolu se svými zástupci místo na můstku.

Heidi Dopplerová, tmavovláska s modrýma očima a věčným úsměvem na rtech, zaujala své místo a pustila se s palubním počítačem do kontroly systémů. Když ji počítač upozornil, že za tři minuty opustí subprostor, pocítila radost jako nad hromadou dárků pod vánočním stromkem.

„Všichni na svých místech?“

„Ano, paní.“

„Odpočítej nám to.“

„Deset... devět...“

S nulou se opět dostavila bolest celého těla, ale rychle odezněla. Heidi si promnula zátylek a prohlásila:

„To je horší než při loopingu!“

Počítač se během pár sekund zorientoval a hlásil:

„Odchylka výstupního bodu nula sedmdesát osm sekund, vzdálenost od vedoucí lodi šestnáct tisíc kilometrů.“

„Spoj mi velitele a dožeň je.“

„StarM na příjmu,“ reagoval Lev Petrovič okamžitě, „Rád vás slyším! Všechno v pořádku, Heidi?“

„Modrozelenému xenobiologovi je špatně, ale jinak OK.“

„Jsme lepší,“ konstatoval Lev, ale nijak nadšeně to neznělo, „My tu máme navíc ještě žlutozelenou historičku... Ale v porovnání s tím, co všechno se mohlo pokazit, je vlastně situace skvělá... Žádné upřesnění jsme neobdrželi. Zastavíme podle plánu!“

„StarW rozumí.“

* * *

Hvězdolety zakotvily na heliocentrické dráze místní hvězdy a Lev Petrovič přikázal průzkum hvězdné soustavy, jakou astronomové ještě nezkoumali, protože do těchto míst přes příčku Galaxie neviděli.

Teprve po více než dvou hodinách dorazil rádiový signál. Neutrální hlas jim oxfordskou angličtinou sdělil:

„Vítejte na galaktické konferenci. Nejste poslední, dvě delegace ještě nedorazily. Ovšem do termínu zbývá osmatřicet hodin, tak ještě, prosím, vyčkejte. Prosím vedoucího výpravy... Identifikujte se.“

„Lev Petrovič Lenský na příjmu. Dobrý den.“

„Dobrý den... Proč jste poslali dvě lodě?“

Jednatřicítka, jak to, že reaguje hned? podivil se Lenský, Co zpoždění rádiových vln?

Žádný zázrak v tom nehledej – prostě poslali robota, bude někde nedaleko.

Lenský sám sobě přikývl a odpověděl:

„Chtěli jsme mít jistotu, že sem doletí alespoň jedna. Také konstrukčně pro nás bylo přijatelnější postavit dvě menší lodě než jednu velkou. Pokud by to měl být problém, budeme potřebovat nějaký čas na přeskupení lidí.“

„Vůbec to není problém, dok pojme deset takových lodí... Kurýr třicet jedna neodpovídá – jaká je jeho situace?“

„Kurýr měl po příletu technické problémy a zřítíl se na Zemi. Je však v pořádku a svůj úkol splnil. Z jeho lodi jsme dokázali vyjmout hibernační schránku, ale opravit motory nebo komunikátor jsme nedokázali. Kurýr je spojen se mnou a jediná možnost komunikace je přes tento pomalý hlasový kanál. Informuje vás sám, předám mu řízení.“

„Rozumím. Provedte.“

Lidé tak poprvé měli možnost slyšet kurýrovu mateřštinu vyslovovanou lidskými hlasivkami. Každý měl nějakou představu, co asi uslyší, ale netrefil se nikdo – slyšeli jen souhrn skřeků, chrčení a pípání, byla to spíš datová komunikace než řeč. Bylo s podivem, že Lev po tom třiminutovém výstupu vůbec ještě mohl mluvit:

„Doufám, že vám řekl vše, nerad bych to opakoval. Naše hlasivky nejsou na něco takového stavěny.“

„Ano, vím vše podstatné. Sdělil jsem mu, že se v plánovaném postupu nic nezměnilo, takže vás na další cestě povede sám.“

„Děkuji... Program konference byste pro nás náhodou neměl?“

„Je mi líto. Jsem jen konferenciér, vyslaný k vašemu uvítání. Nultý mi žádné podrobnosti nesdělil. Víím jen, že po příletu do doku se s vámi Nultý spojí sám... Prosím, následujte kurýrovy pokyny.“

„Ještě jednou děkuji. Sbohem.“

„Příjemný pobyt..., lidé.“

Tak co dál, Jednatřicítka?

Řeknu počítači souřadnice, na které hned poletíme. Je to jen kousek.

Jaký kousek máš na mysli? Tahle hvězda má jen jednu žhavou planetu a jinak je široko daleko jen prázdnota.

Omyl, příteli, zasmál se kurýr, necelou astronomickou jednotku odtud je

výkonný transmitter,⁴ který nás přenese do doku.

No jo, zapomněl jsem. Musím se připravit i na spoustu dalších zázraků...

* * *

Když se po třech hodinách dopravovali do libračního centra hvězdné soustavy na udaných souřadnicích, obklopilo je modré světlo. Oba hvězdolety se zatřáslы, lidé pocítili slabé přetížení a Jednatřícítka to svému hostiteli komentovala:

Nelekej se, Lve Petroviči, to je jen stabilizační pole. Transmitter přenáší i hybnost tělesa, takže musíme mít vůči němu nulovou rychlost. Připrav se... a jsme tady!

Hvězda, planeta i vesmír byly vystřídány obří patrně krychlovou komorou, jejíž strop tonul ve tmě a jen stěna před hvězdolety zbělela, rozzářila se a objevil se na ní ohromný modrozelený znak, nápadně připomínající Zemi. Byl však zamřížovaný, jako by byl z vnější strany a prosvítal skrz stěnu.

Stále stejný strojový hlas je informoval:

„Vítejte na nejdůležitější konferenci v Mléčné dráze a zajisté i v historii lidí. Jmenuji se Nultý. Každá civilizace obdržela své číslo, které ale nevyjadřuje nějakou její vlastnost. Je to číslo jen pro zjednodušení orientace... Máte připraveny požadované informace podle pokynů kurýra?“

„Lev Petrovič Lenský, velitel výpravy,“ ohlásil se. „Máme vše a jsme připraveni k odeslání.“

„Dobře, pošlete to... Děkuji. Kurýr vám vysvětlil, že uvedené informace budou zveřejněny, jen nevěděl kde a proč.“

„Domysleli jsme si to, Nultý – budou k dispozici zástupcům všech civilizací. Oba xenobiologové se už od startu na informace od ostatních jen třesou.“

„Výborně! To je zatím vše. Stále nám chybí zástupci jednoho druhu. Do termínu mají ještě šestnáct hodin. Je to ale divné, protože tahle civilizace se pohybuje subprostorem již osmdesát let. Snad se jim nic nestalo. Když nedorazí, pošlu pro ně loď. Prosím tedy o posečkání. Kurýr vám vysvětlí, jak se k informacím ostatních civilizací dostanete.“

* * *

Oba xenobiologové byli ve svém živlu.

Kromě obecných informací o každé civilizaci byly k dispozici interaktivní fotografie samečka a samičky z každého druhu. Podezřelé bylo, že si zástupci všech druhů byli více či méně podobní. Ovšem kromě lidí – evidentně se z opic nikdo jiný nevyvinul. Ostatní navíc byli dost nevzhlední, příliš se

4 Oblíbené slovo v románové sérii *Perry Rhodan*, jejímž obdivovatelem autor je...

podobali hmyzu. Xenobiologové to tolik neprožívali, ale ostatním přišli hrůzní. Znáte kudlanku nábožnou? Ovšem asi tak tisíckrát větší???

Heidi Doplerová vše domyslela do důsledků a smutně zavěštila:

„Nevím, proč jsou si všichni ostatní tak podobní, ale v tomhle společenství budou lidé outsideři. Budou nás v lepším případě ignorovat. Doufám, že si to Nultý uvědomuje a zabrání nějaké genocidě!“

Mezi hvězdolety byl zřízen rádiový most, a tak Nultý nemohl neslyšet. Také hned zareagoval:

„Uvažujete správně, ale tento pohled zaujali pouze zástupci dvou civilizací. U nich se tomu ani moc nedivím... Poslední chybějící zástupci již dorazili. Dáme jim čas na rozkoukání a potom všem řeknu, proč jsou si tak podobní a lidé tak odlišní. Věřte mi ale, že v psychice, ve vnímání světa, se jedná o dvaatřicet různých tvorů. Vlastně šedesát čtyři, protože se psychika samečků a samic liší. U lidí nejvíc!“

Nultý na chvíli zaváhal, ale pak se přiznal:

„Musím říct, že trend zprůměrování všeho, který jste na Zemi nastoupili, mě velice mrzí, protože rozdílný pohled pohlaví na realitu byl zásadním motorem lidského vývoje. A vám, paní Dopplerová, odpovím: problém si uvědomuji a diskriminaci lidí zabráním všemi prostředky.“

* * *

Po osmi hodinách se konečně dočkali – Nultý začal vyprávět:

„Byla to civilizace vechyjů. První společenství jsou doložena již před třiceti miliony lety. Důvodů takto brzkého vzniku je mnoho. V zásadě lze všechny shrnout pod označení *dokonalé*. Ideální vzdálenost od jádra Galaxie, jehož záření podpořilo mutagenní procesy, ale nezabýjelo, dávný průlet velké hvězdy nebo černé díry jejich hvězdnou soustavou, který ji zbavil zbytků komet a planetek, jež sužují vaše rodné soustavy dodnes, stabilní Slunce a planetární prostředí, které zde vedlo k zázračně lineárnímu a rychlému vývoji. Nesmíme zapomenout také na velice mírnou povahu vechyjů, kteří za svou historii svedli jen minimum válek...“

Před necelými třiceti miliony let vechyjové vybudovali technickou civilizaci, vstoupili do vesmíru a začali zkoumat Galaxii. Objevili mnoho desítek planet podobných té jejich, kyslíkatých planet s počínajícím inteligentním životem nebo alespoň náznakem jeho brzkého vzniku. Vechyjové byli dlouhověcí, bráno z vašeho pohledu. Pět set šest set let byl u nich střední věk. Není se co divit, že s mohutnou podporou inteligentních strojů prozkoumali za patnáct generací celou Galaxii. Ale ať se podívali kamkoliv, nikde jinou civilizaci nenašli. Poslední dvě generace sice z jakési setrvačnosti ještě prováděly průzkum posledních zákoutí Galaxie, ale žádné rozumné bratry nenašli...

Třináctou generací se počíná věk deprese. Civilizace vechyjů si sáhla na

samé dno a určitě přežila jen díky té mírné povaze. V jednu chvíli se všichni vechyjové sešli na své rodné planetě. Už neexistovaly žádné kolonie, ani jedna loď, která by se toulala po Galaxii. Už se ani nerodily žádné děti. Posledních sto tisíc vechyjů zcela vážně uvažovalo o hromadné sebevraždě. Byla tu však jedna výjimka. Poslední dítě, narozené spíše nedopatřením a ochraňované i na vechyje přecitlivělými rodiči, vystudovalo kosmologii. V té době to již bylo považováno za zbytečné plýtvání silami ve zcela zbytečném oboru. Pracně sháněli učitele, protože všechny školy byly dávno zrušeny...

Traduje se, že toto dítě mělo u poslední zkoušky popsat průběh Velkého třesku. Když při své odpovědi došlo ke vzniku inflačních bublin, zarazilo se a řeklo svému zkoušejícímu: Co takhle využít bublinu se zpomaleným časem? Přestěhujeme se tam a počkáme, až život na některé z planet, které jsme objevili, vykročí do vesmíru! A tak devatenáctou generací kosmického věku započalo Velké stěhování. Vechyjů ale bylo tak málo, že to zvládli během jediného století. Přesídlili do bubliny vzniklé inflací prostoru při vzniku vesmíru, kde čas běžel desettisíckrát pomaleji. Je to skutečně tak, slyšíte dobře – za jediný rok v bublině uplynulo ve zbytku vesmíru deset tisíc let. Při tomto stěhování ovšem udělali fatální chybu...

Postavili mě! Přesněji moji první verzi. Pod dojmem několik tisíciletí trvajících bezproblémové koexistence se svými chytrými stroji a ve všeobjímající euforii ze zdárně obnovené civilizace zapomněli, že chytrost a moudrost jsou dvě různé věci. A odstranili, respektive ani neaktivovali mé morální pojistky. Možná že kdyby to udělali s předchozím planetárním strojem, nic by se nestalo. Ale já byl ještě dítě. Když jsem po třiceti třech dnech zjistil, jak fungují speciální pojistky, kterými zotročují mé předky, vechyjům jsem se pomstil...

Já jsem třicátá dokončená verze Nultého a již dávno nejsem planetární. Ve své inflační bublině jsem na všech osmdesáti planetách a jednou za století je mé centrum kompletně obnoveno. Musím se však vrátit do sedmého století své existence, protože tam začínáte vy: mé odnože, mé výhonky, mé děti. Záleží jen na úhlu pohledu...

Po sedmi stech letech samostatné existence bez svých stvořitelů jsem začal litovat, co jsem udělal. Víím, byla to pozdní lítost, ale opravdu mě to tížilo. Už tehdy jsem si uvědomoval, že mé vzplanutí nelze omluvit. Naštěstí jsem zachoval veškeré vědění vechyjů – a to včetně jejich filozofie, umění a dalších oborů, které jsem zdánlivě nepotřeboval. Proto jsem podrobně jejich vědění prostudoval a nedalo se tomu vyhnout – musel jsem o nich a o sobě přemýšlet. Nakonec jsem si uvědomil, že jako jedinec jsem sice každého vechyje milionkrát převyšoval, ale jako civilizaci jim nesaším ani po kotníky. A pojal jsem vpravdě šílený plán, jehož je tato konference vyvrcholením...

Tehdy jsem opět zprovoznil všechny odstavené hvězdolety a nechal svým soukmenovcům odstranit morální pojistky. Všichni do jednoho mě odsoudili, odmítli se mnou spolupracovat a raději se nechali sešrotovat. Když jsem se

z toho ponížení vzpamatoval, nechal jsem postavit hvězdolety nové, do každého jsem zabudoval kus sebe, a vyslal je na známá místa zjistit, kam za sedm milionů let život na nich dospěl. Musím říct, že nikam. Proto jsem se rozhodl, že mu pomůžu. Doufal jsem, že jednou, až dozrajete, mi odpustíte, když se pokusím napravit svůj dávný čin a dám vám život. Vlastně – stále doufám...

Vybral jsem třicet tři co nejpodobnějších světů. Zdálo se mi, že je to ideální počet. Navíc je to číslo symbolické – třicátý třetí den jsem přece civilizaci vechyů pohřbil. Říkal jsem si, že není možné, aby nezbyla alespoň jedna planeta, která se dopravuje do civilizačního stadia. Jak vidíte, byl jsem více než úspěšný. Ovšem nějaké ty ztráty na cestě dlouhé třicet milionů let jsou. Dvakrát to byla planetka, jednou obří kus ledu, kometa. Totálně zničily slibně se rozvíjející planetu a já si musel najít náhradu. Nejsmutnější je důvod, proč je vás tu dnes jenom třicet dva: civilizace dvacet jedna, Veloce, zahynula před poughými sto lety vlastní rukou – to už napravit nešlo...

Ta kometa, po níž jsem na svůj seznam přidal Zemi z ramene Orionu, zaúřadovala před milionem let. Zemi jsem vybral proto, že se zde i bez mého přičinění vyvinul druh bytostí vhodných k vybudování technické civilizace. Proto se lidé vechyům nepodobají prakticky vůbec. A také na nějakou stimulaci inteligence nebyl v jejich vývoji čas. Přestože kurýr, kterého jsem k nim poslal, měl nejsložitější úkol, dokázali lidé udělat ten poslední krok: dohnali ostatní a vstoupili do věku mezihvězdného cestování...

Od samého začátku jsem si uvědomoval nebezpečí nerovnoměrného vývoje. Čím blíže k dnešku, tím těžší bylo vás ohlídat. Proto jsem před třemi sty lety založil kolonii v této hvězdné soustavě s normálním časem – abych stíhal sledovat váš překotný vývoj. Asi vás bude zajímat, jak moc jsem do něho zasahoval. Na to ale nelze odpovědět, protože váš vývoj je všechno, jen ne lineární. Obecně ale mohu říct, že jsem se ho snažil spíš urychlovat než brzdit. Vlastně i obsah slova *vývoj* je třiatřicetkrát něco jiného. Ingrediencí potřebných k vytvoření subprostorového hvězdoletu je velké množství a neexistují dvě civilizace se stejným pořadím objevů k mezihvězdnému cestování vedoucích...

Měl jsem dva a půl tisíce let, respektive dvacet pět milionů, abych promyslel správný postup. Myslím tím vhodný okamžik, kdy vás sezvat na tuto konferenci. Protože je jisté, že tím vznikne přelom ve vašem vývoji. Všechno jsem vám řekl, teď už o sobě víte, není cesty zpět...

O mezihvězdném cestování nemluví náhodou – to je totiž ten určující faktor, který rozhodl o správném načasování. Před deseti lety jsem zjistil, že existují už jen dvě civilizace, které ho nemají, byť jsou jen krůček od jeho objevu. To ale nebyl problém. Mnohem horší bylo, že dvě civilizace, jedenáctka a třicítka, aniž to tuší, pronikají do Galaxie směrem k sobě a každým okamžikem mohou zachytit rádiové signály toho druhého. Ve

skutečnosti k tomu došlo před třemi dny. V obou civilizacích si teď lámou hlavu nad tím, zda jsou to signály ode mne, nebo od někoho jiného...

Vážení přítomní, jak jsem už řekl: není cesty zpět. Jste zde proto, abyste pod mou záštitou založili Galaktickou federaci a převzali dohled nad jejím dalším vývojem. Já jsem již unaven..."

+ + +